

moravský senior®

Magazín pro poutavé čtení a volný čas...

10/2017

Jiří Suchý: „Končit ještě nehodlám“

Rozhovor:
Pavel Šaradín

Podzimní Flora
a jiné pozvánky

Seriál:
Objímání stromů

Magazín **Moravský Senior**
pro vás tiskne tiskárna
FGP studio, rodinná firma
již s 27letou tradicí.

Naší prioritou je být stále na
špici, proto nejen že používáme
nejmodernější vybavení, ale také
se soustředíme na široké
spektrum technologií.
Díky tomu vám můžeme nabídnout
opravdu velké množství
tiskovin a jejich následné
zušlechťování.

FGP®
STUDIO
T I S K Á R N A

www.fgp.cz

FGP studio

Táboritů 1, 779 00 Olomouc
tel.: +420 585 119 109
e-mail: objednavky@fgp.cz

OBSAH

ROZHOVOR: Pavel Šaradín

strana 4

TÉMA: Volby

strana 8

VÝSTAVA JIŘÍ SUCHÝ 8+

strana 10

AKCE V ŘÍJNU

strana 14

RADY, TIPY, ZPRÁVY Z KRAJE

strana 20

SERIÁL: Objímání stromů

strana 26

KŘÍŽOVKA

strana 31

ÚVODNÍ SLOVO

Jiří Suchý a Julie Suchá. V případě prvního zmíněného není třeba nic dodávat. Tento všestranně založený umělec přijel na začátku září do Olomouce, kde mu přichystalo vlastivědné muzeum výstavu k narozeninám. S paní Julií Suchou se nikdy osobně nepotkal. Přitom oba nemají společné jenom příjmení, ale také smysl pro humor. A kdo že je ta paní? Kromě pyšné maminky, babičky a prababičky je to také nositelka titulu Babička Olomouckého kraje 2017. Porota ji zvolila při oslavě dne seniorů v Olomouci. Fotoreportáž z velmi vydařené akce najdete na straně 22.

Volba Babičky roku našeho regionu je za námi. Před námi jsou ale další volby, které ovlivní politické dění v naší zemi na další čtyři roky. Seniori jsou velmi silnou voličskou základnou, což potvrzuje v rozhovoru měsíce i politolog Pavel Šaradín. Ten sice říká, že lidé ztratili vzájemnou důvěru a také důvěru v politiky. Já však věřím, že převážná většina z vás se 20. a 21. října rozhodne odvolit, ať se vydáte do volebních místností, nebo vás volební komise navštíví v nemocnici či domově. Přeji vám mnoho sil, dobré nálady a zdraví do dalších dní.

Veronika Kolesárová,
šéfredaktorka magazínu
Moravský senior

Tiráž

MORAVSKÝ SENIOR® – magazín pro seniory
Olomouckého kraje

Vydavatel: Moravský senior, z.s., Táboritů 237/1,
Bělidla, 779 00 Olomouc, IČO: 03339769,
Registrováno pod číslem MK ČR E 21702, vychází
desetkrát ročně.

Tisk: Miloslav Kyjevský – FGP studio,
Táboritů 237/1, Bělidla, 779 00 Olomouc
Šéfredaktorka: Veronika Kolesárová,
e-mail: redakce@moravskysenior.cz, tel: 775 242 270
Koordínátorka, distribuce: Vendula Boudníková,
e-mail: office@moravskysenior.cz, tel: 725 190 555
Inzerce: Daniela Krupová,
e-mail: inzerce@moravskysenior.cz, tel: 736 456 791
Korektury: Blanka Peřinová,
e-mail: blanka.perinova@fgp.cz
Distribuci zajišťuje: GEIS – zákaznické centrum
tel: 951 277 777, www.baliky.cz
Náklad tohoto čísla je 25 000 ks.

Datum vydání: 4. 10. 2017.
Redakční uzávěrka příštího čísla: 16. 10. 2017.
Titulní foto: Jan Procházka
ZDARMA

„TRADIČNÍ VAZBY K POLITICKÝM STRANÁM SE ROZPADAJÍ,“ ŘÍKÁ POLITOLOG PAVEL ŠARADÍN

Jaká budou hlavní témata letošní předvolební kampaně? Proč lidé ztratili důvěru k politikům? V čem dělají největší politické subjekty chyby? Je Andrej Babiš zachráncem, nebo nebezpečím české politiky? Je současné pojetí poslanecké imunity správné? Nejen na tyto otázky odpověděl v rozhovoru pro Moravského seniora politolog a vysokoškolský pedagog Pavel Šaradín.

Politickou scénou cloumá řada skandálů, která se v posledních týdnech točí mimo jiné kolem kauz spojených s hnutím ANO a jeho předsedou Andrejem Babišem. Tomu poslanci na začátku září zrušili, stejně jako jeho kolegovi Jaroslavu Faltýnkovi, poslaneckou imunitu. Jak tyto události ovlivní průběh předvolební kampaně?

Ovlivní to velmi. Už úvodní projev, v němž se před sněmovnou Andrej Babiš hájil, byl jasným začátkem kampaně, která bude pravděpodobně negativní a v tomto duchu se ponese celým předvolebním obdobím. Andrej Babiš se jednoznačně postavil do role oběti, a to oběti, která bude z této pozice útočit. Zřejmě bude upozorňovat na minulé korupční skandály jeho politických odpůrců, na nejrůznější klientelismus, na špatnou privatizaci. Kromě této negativitu bude kampaň mnohem více polarizační a mobilizační. Nevíme však, komu to prospěje, jestli Andreji Babišovi, nebo jeho konkurentům. Vliv to ovšem bude mít na všechny, protože veřejnost bude politickou scénou vnímat opět velmi negativně. Tím pádem může dojít k poklesu volební účasti.

Nač vsází první muž ANO?

Dá se říct, že na jednu kartu. Potřebuje totiž značné vítězství. Potřebuje, aby si ostatní strany konkurovaly, aby rozdíl mezi prvním a druhým místem byl velmi podstatný, a aby řada stran skončila pod pěti procenty. Toto vše by mu pomohlo k získání kolem 80 mandátů. Opírá se přitom o silnou mediální a PR podporu.

Tato strategie se může a nemusí vyplatit. Hledání spojence by pro něj v případě neúspěchu nemuselo být až tak jednoduché. Sám předseda hnutí v různých diskuzích nedokáže sdělit, koho by si dokázal představit jako ideálního koaličního partnera. Co soudíte vy?

Způsob konfrontačního boje s sebou nese tato obrovská negativa. Takové počínání ho dostává do izolace. Již projevem před hlasováním o svém vydání trestnímu stíhání ztratil koaliční potenciál. Útočil na všechny. Ze své středové pozice má nyní mnohem dál k tomu, aby dokázal uzavřít koalici s tzv. tradičními politickými stranami. Dovedu si představit, že by jeho partnerem mohla být strana Tomia Okamury či komunisté.

Jaké šance dáváte ostatním tradičním stranám?

Pokud se budeme bavit o stranách, které mají koaliční potenciál, tak Okamurovu stranu můžeme vynechat, protože s ním nikdo nechce jednat o možném partnerství. Občanská demokratická strana se v podstatě konsolidovala s podporou mírně nad 10 procent. Pokud takový zisk dosáhne, lze to považovat za úspěch. TOP 09 je také stabilizovaná. Velmi zajímavé bylo spojení starostů a KDU-ČSL, které skončilo. Jedním z těch, kdo se z této roztržky může radovat je právě Andrej Babiš. Pro něj to byla velmi silná konkurence v tom, že starostové vnášeli do dialogu s voličem prvek protestu a neotřetosti. Nemohli sázet na novost, ale ukazovali, že jsou jiní než ostatní politické strany. Ve spojení s lidovci by směřovali k 15 procentům hlasů.

Dosud jsme se nezmínili o vládnoucí České straně sociálně demokratické a o premiéru Bohuslavu Sobotkovi. Jak hodnotíte práci jeho poslanců?

ČSSD byla v poměrně komfortní situaci, protože Ano v roce 2013 nebylo připravené na vládnutí. ANO mělo minimální volební program a sociální demokracii se podařilo do koaličního programu dát zhruba 70 procent toho, co chtěla. V sociálních otázkách našli společnou notu s lidovci. Ano si prosadilo asi dva nebo tři pilíře, například některé protikorupční zákony a elektronickou evidenci tržeb. Ale průmysl, a do značné míry i finance, byly pod kontrolou ČSSD. Bohuslav Sobotka vedl vládu konsenzuálně a můžeme ji hodnotit v podstatě jako úspěšnou. Nicméně pro sociální demokracii platí, že své výsledky nedokáže prodat. Pokud jich dosáhla, tak si je přivlastňuje Andrej Babiš. Přitom je to i úspěch práce ČSSD – zvedl se průmysl, uzavírají se zahraniční zakázky, rostou mzdy a tak dále. Doposud jsem na sociální demokracii neviděl, že by o tyto zásluhy bojovala. Její mediální obraz je horší, než si zaslouží. Na druhou stranu učinila řadu chyb, mnohdy působila rozhádaně. Vzpomeňme na spory mezi Bohuslavem Sobotkou, Michalem Haškem či Jiřím Zimolou.

Jak hodnotíte dosavadní průběh předvolebních kampaní, které letos limituje strop 90 milionů korun pro každou stranu? Jaká budou hlavní témata?

Ano, 90 milionů je maximum, částku mohou navýšit třetí osoby, které se zaregistrují u Úřadu pro dohled nad

financováním politických stran a hnutí. Rozpočet je tedy víceméně jasně daný. A základní rámec také. Andrej Babiš bude útočit na „korupční hydru“. Na druhé straně bude ČSSD apelovat: „Záleží na tom, jaká bude vláda a co budete mít v peněžence. My vám slibujeme, že se postaráme i o toho nejposlednějšího.“ Sociálně ekonomická témata budou druhou důležitou oblastí. Dalším tématem bude osoba Andreje Babiše. Nikoli proto, že by si ho všichni vybrali jako cíl, ale pro to, že si o kritiku sám říká. Jednak tím, jak útočí na všechny ostatní politické subjekty, jak se vyjadřuje ke všemu možnému, tedy i tomu, čemu rozumí velmi málo. A zároveň ho čím dál tím více dohání jeho minulost. Takže třetím tématem bude jeho osoba, kritizovaná napříč politickým spektrem. Ozvali se i nekonfliktní Piráti, kteří jej vnímají jako nebezpečí pro českou politiku.

Jak by se vlastně dalo charakterizovat hnutí ANO a jeho vize do budoucna?

U většiny politických stran poznáme, jestli jsou levicové, pravicové, co slibují, kam si je můžeme ideově zařadit. Hnutí ANO jako by chtělo směřovat do středu. Zvláště po přečtení publikace O čem sním, když zrovna nespím je zřejmé, že si Andrej Babiš vzal od všeho něco a ideově je naprosto nezařaditelný. Svě si v knize najdou všichni: pravicoví i levicoví voliči, liberálové, konzervativci, sociální demokraté a možná i Piráti. Vytvořil kuchařku pro všechny, ale reálný program, co doopravdy chce, tak ten v podstatě neznáme. Jeden příklad, Ano nám slíbí, že nechce zavést školné. Když se podívám na klíčové osobnosti hnutí, které mají nejbližší ke školství, to znamená třeba ostravský lídr Ivo Vondrák, bývalý rektor a současný hejtman Moravskoslezského kraje, ten přeci dlouhodobě proklamuje, že je potřeba zavést školné. Nebo Martin Kolovratník, jeden z předních poslanců, neustále říká, že školné zavést chce. Program je jedna věc, realita věc druhá.

Andrej Babiš je zkušený manažer a úspěšný podnikatel a jeho základní tezí je řídit stát jako firmu. Co to vlastně znamená a je to vůbec možné?

Když by měl být jeho program realizován, lze v tom vidět nebezpečí. Pokud má stát fungovat jako firma, naše společnost bude zcela jiná, než jak fungovala posledních 27 let. Manažerské postupy nelze používat všude. Jak je chcete plně používat třeba ve zdravotnictví? Pokud by to znamenalo další privatizaci nemocnic, potom ano. Ale stát musí mít svůj páteří systém nemocnic, které jsou neziskové. Další věcí je Babišova představa zásadního poklesu počtu poslanců, redukce ministerstev, zrušení Senátu a obecních zastupitelstev. Kdo bude kontrolovat starosty? To vytváří papírově poměrně efektivní systém, kdy jedinec může rozhodovat o spoustě věcí bez kontroly, ale dochází k omezení zastupitelské demokracie. Změny budou nejspíš pomalé a postupné. Nejprve by došlo k redukci ministerstev, pak by přišel na řadu parlament, potom volební systém a tak dál. Každým radikálním zásahem do ústavy si můžeme přivodit velmi nebezpečné důsledky.

Připomenul bych přímou volbu prezidenta. Řada ústavních právníků a většina politologů upozorňovala na různá úskalí. A dneska vidíme, jakým způsobem nám přímá volba prezidenta zasahuje nejen do samotného vládnutí, ale i do ústavního systému. Změn, které Andrej Babiš navrhuje, je celá řada a domnívám se, že by jejich zavedení způsobilo v konečném výsledku totální chaos.

Je demokracie v Česku v ohrožení?

Pokud se podíváme na středoevropské a východoevropské země, Česká republika je z nich nejúspěšnější. Jde-li o socioekonomické otázky, jsme na špici v sociální politice, máme nejmenší rozdíly mezi bohatými a chudými, žije u nás nejnižší procento lidí pod hranicí chudoby, v celé Evropské unii máme nejnižší procento nezaměstnaných. ČR je na tom velmi dobře. Pokud jde o právní vnímání, tak i hodnocení našeho právního systému je na velmi dobré úrovni i s těmi problémy, o nichž víme. Politická moc do oblasti práva zasahuje minimálně. Ale přesto se Češi stavějí velmi kriticky k politice. Máme k dispozici celou řadu výzkumů, které ukazují, že Češi politice nerozumějí, zdá se jim být složitá. Nesmírně důležitá je v této úrovni otázka důvěry, a to jak v politické instituce, tak především v nás samotné. U nás je nízká takzvaná sociální důvěra, tedy že si málo důvěřujeme navzájem. Je to dáno historicky. V řadě dávných bitev Češi bojovali proti Čechům. Komunistický režim byl na špiclování a nedůvěře založen. Každý se bál před kýmkoli promluvit. Zklamali jsme se v Západu v roce 1938, sami jsme

Doc. Mgr. Pavel Šaradín Ph.D.

Narodil se v roce 1969 v Přerově. Je český politolog a publicista. Působí na Katedře politologie a evropských studií Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Má tři děti. Rád čte, poznává Rýmařovsko a chodí na houby.

zůstali v roce 1968. Ve společnosti je nedůvěra velmi silná. Čím silnější je ta společenská, tím silnější je i ta vůči politice. Máme tedy tendenci v politiku nevěřit, a tím pádem se možná stavíme kritičtěji i k demokracii. V současné době demokracie v ČR není ohrožena takovým způsobem, jako je tomu například v Polsku a Maďarsku. Samozřejmě v tuto chvíli nevíme, jak volby dopadnou a kdo a jakým způsobem sestaví vládu a jak ji bude vést. V nastavení principů moci legislativní, výkonné a soudní je úroveň demokracie dobrá. Neuvědomujeme si pozitiva, která tu máme od roku 1990. Chápu, že se lidé mohou cítit ekonomicky špatně, ale výhody našeho právního státu a právního prostředí, toho, že lidé mohou cestovat a hovořit o všem, o čem chtějí, jsou obrovské. Přitom se někteří lidé svým chováním i přístupem k volbám chovají, jako by na tuto skutečnost zapomínali. Pochopitelně, zaostáváme za státy, jako jsou třeba Švýcarsko, Německo či Dánsko. Ovšem tam se jedná o kontinuálně se rozvíjející demokracie a nelze je dohnat za 27 let.

Člověk, který nesleduje politiku, se v tom může snadno ztratit. Současně to vypadá, jakoby kroky, které chce dělat pan Babiš, nebyly správné. Rozšířte to prosím.

Neříkám, že všechny jeho vize jsou špatné a nerozuměné. Určitě se dá přemýšlet o tom, jestli je způsob přijímání nových zákonů v dosavadním procesu efektivní. Dějinný úkol hnutí ANO splnilo v roce 2013, kdy vstoupilo do parlamentu a do vlády. Zpřetrhaly se dosavadní korupční a klientelistické vazby. Úspěchy slaví v boji proti korupci, v lepším vymáhání daní. Nicméně víme z historie, že každá politická strana dříve či později najede do stejných kolejí. Za čtyři roky si i ANO prošlo celou řadou skandálů, ať už na úrovni lokální, krajské i vládní. V některých věcech ANO uspělo, ale svou radikálně konfrontační politikou se oslabuje.

Připomeňme si korupční kauzu Vidkun z roku 2015. Ta se týká kromě policie také olomouckého podnikatele Ivana Kyselého a bývalého hejtmana Jiřího Rozbořila za ČSSD. Dodnes ale nejsou zveřejněny žádné výsledky...

Podrobné informace k tomuto nemám. Státní zástupci říkají, že hledání důkazných materiálů je nesmírně pracné a není to věc, kterou jsou schopni do roka vyřešit. Je to chyba, protože mnozí lidé, kteří chtějí působit v politice, jsou tím stigmatizováni.

Jak byste rozdělil voliče podle věkových kategorií a jejich priorit?

Máme několik věkových kategorií. První jsou prvovoliči a mladí voliči do 30 let. Druhou skupinou od 30 do 55 let a pak 55+. Mladí voliči se chovají individualisticky, upřednostňují svoje zájmy a volby nepovažují za až tak důležité. Druhá skupina jsou lidé, kteří zakládají a starají se o rodiny. Z hlediska vnímání je to přelomové období. Tito lidé cítí velkou zodpovědnost nejen za sebe, ale i za svou rodinu, za budoucnost a chodí k volbám.

Lidé ve věku 55+ a dále si zmíněnou zodpovědnost ponechávají a voleb se účastní, stejně jako penzisté, kteří jsou tradiční a silnou skupinou voličů.

Jak moc jsou voliči-senioři názorově skálopevní?

Pokud je politická strana, kterou jsou zvyklí volit, nějakým zásadním způsobem nezklame, pak si tuto volbu ponechávají. Pokud člověk cítí levicově, tak si vybírá u jednoho dvou subjektů. Pokud je pravicový, tak si tu linii víceméně také drží. Jedním ze znaků seniorských voličů je právě konzervativnost, věrnost a loajalita. Nicméně vidíme v celé Evropě, že po roce 2008 došlo k rozpadu tradičních vazeb k politickým stranám. Lidé hledají alternativu. Ta může mít různé podoby. Někde se jedná o nárůst populisticko-nacionalistických ideologií, někde převládne proevropské vnímání jako například ve francouzských volbách. V roce 2010 u nás nastoupily na politickou scénu nové politické subjekty a došlo k rozvolnění tradičních politických vazeb. V 2013 následoval příchod hnutí ANO. Zcela jistě bude tento protestní trend pokračovat i letos. A podílí se na tom nejstarší skupina voličů.

Vraťme se zpátky na začátek k poslanecké imunitě. Vysvětlete její historický původ. Je její současná podoba, kdy chrání poslance prakticky před jakýmkoli prohřeškem, správná?

Když se v Evropě začal usazovat liberalismus, byl spjat s právním povědomím. Jedním z kroků bylo to, že člověk, který se dostává do úřadu, by se měl dočkat nějaké ochrany, a to zejména před panovníkem. Tímto způsobem se poté imunita transformovala do moderních parlamentů, ale opět byla spojena spíše jen s činností politiků v parlamentu. My jsme si bohužel vzali tu nejširší interpretaci imunity, která vlastně souvisí se všemi projevy poslanců, což je velká chyba. Pokud se lidé na politiku dívají negativně, pak je to v tomto směru oprávněné. Politik je také pouze člověkem a neměl by požívat větších výsad.

Jste velký fotbalový fanoušek. Našel byste nějaké propojení tohoto sportu s politikou?

Už to není, co to bývalo. A také to do značné míry souvisí s onou důvěrou. Fotbal mám i přesto rád, protože je to společenský fenomén. Mnohdykrát může být třeba i diplomatickým nástrojem a může sblížovat. Před rokem 89 bylo Polsko Čechy vnímáno velmi negativně. Dnes je situace jiná, navštěvujeme se a poznáváme se. A jistý podíl v tom sehrál dle mého i fotbal. V roce 2012 se konalo Mistrovství Evropy na Ukrajině a v Polsku. Naše reprezentace se potkala na stadionu ve Vratislavi s domácím týmem. Nebyla cítit žádná zášť. Polští fanoušci hojně navštěvovali naše tréninky. Češi je nakonec porazili. Naši fotbalisté polským fanouškům vřele děkovali za skvělou atmosféru. A našich deset tisíc fanoušků pak skandovalo „Polsko, Polsko“. Něco podobného si v roce 1988 nedokážu představit.

Připravila: Veronika Kolesárová

ČESKO BUDE VOLIT NOVÉ POSLANCE

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky se uskuteční 20. a 21. října. Tento termín voleb vyhlásil prezident Miloš Zeman 19. dubna 2017. Občané České republiky, kteří dosáhli zletlosti a nejsou omezeni ve svéprávnosti k výkonu volebního práva, zvolí dvě stě poslanců do dolní komory parlamentu pomocí systému poměrného zastoupení. V Olomouckém kraji bude o hlasy voličů bojovat celkem 25 stran a hnutí, o jedno navíc hlásí Moravskoslezský a Jihomoravský kraj. Ve Zlínském kraji budou lidé vybírat ze třiceti kandidátek. Poprvé v historii České republiky budou výdaje na kampaně omezené, a to maximálně 90 milionů korun za každou stranu.

Parlamentní volby v České republice

V demokratických zemích jsou volby procesem, při kterém si občané hlasováním vybírají, jaké osoby nebo politické strany budou v čele státu. O vítězi voleb rozhodne většina hlasů, v případě parlamentních voleb zemi vládne ta politická strana, či strany, které vytvoří koalici s nadpoloviční většinou. Vládnoucí strany pak mohou rozhodovat o věcech veřejných, které se dotýkají života obyvatel.

Pro volby jsou stanovené volební místnosti, kde je volič registrovaný dle trvalého bydliště. Volební místnost nabízí vždy náhradní volební lístky, zástěnu, za kterou se vybraný lístek vloží do určené obálky a volební urnu, do které se tato obálka vhazuje.

Z vážných důvodů lze pro volbu nastavit specifické podmínky více na míru. To platí například u vážných zdravotních důvodů. Stejně tak se mimo volební místnost volí v domovech pro seniory či nemocnicích.

Volební lístky a kroužkování kandidátů

Volební lístky obdrží volič nejpozději jeden den před začátkem voleb. Hlasovací lístek je vždy pro kandidující stranu a je možnost na něm zakroužkovat až čtyři kandidáty. Udělením těchto preferenčních hlasů je možné posunout některé kandidáty výše. Ti pak mají větší šanci dostat se do poslanecké sněmovny. Do urny je možné vložit pouze jeden volební lístek a musí být vložen do správné obálky k tomu určené, kterou poskytne volební komise.

Ilustrační foto

Voličský průkaz

Volit mohou lidé také mimo místo svého trvalého pobytu. Je k tomu však potřeba vyřídit si takzvaný voličský průkaz, který umožňuje hlasovat v jakémkoli volebním okrsku. Voličský průkaz se stává více a více oblíbeným. Lidé totiž díky němu mohou volit na dovolené, studenti

Nejstarší a nejmladší kandidáti letošních voleb

V nadcházejících parlamentních volbách bude podle Českého statistického úřadu o hlasy voličů bojovat v celém Česku přesně 7538 kandidátů. Průměrný věk je 46,4 let.

94 let

Takový je věk nejstarší kandidátky letošních voleb. Věra Špírková kandiduje v Praze (Blok proti islami-zaci – Obrana domova).

89 let

Nejstaršími kandidátkami v Jihomoravském kraji jsou Marie Hyrmanová (Blok proti islamizaci – Obrana domova) a Miroslava Košíková (Sdružení pro republiku – Republ. str. Českosl. M. Sládka). Ty doplňuje také Emilie Musilová (Sdružení pro republiku – Republ. str. Českosl. M. Sládka), která je nejstarší kandidátkou v kraji Vysočina.

78 let

V Moravskoslezském kraji je nejstarší kandidátkou Adolfinu Tačová (SPORTOVCI). Stejný věk má i nejstarší kandidát v Olomouckém kraji – Oldřich Myška (Sdružení pro republiku – Republ. str. Českosl. M. Sládka).

74 let

Tolik let je nejstaršímu kandidátovi ve Zlínském kraji. Je jím Mgr. Jan Uherka (Česká strana sociálně demokratická)

20 let

Vůbec nejmladšími kandidáty v celé ČR jsou Adam Kopecký (Strana Práv Občanů) a Adéla Kosuková (ROZUMNÍ – stop migraci a diktátu EU-peníze občanům), oba kandidují v Praze.

zase ve svých univerzitních městech. Zájemce přitom musí komunikovat s obecním úřadem v místě jeho trvalého bydliště. O průkaz lze požádat osobně, dopisem, či elektronicky.

V případě osobní žádosti musí volič zajít na úřad nejpozději do 18. října do 16. hodiny. Předtím nemusí vyplňovat žádný formulář, úředník žádost poznamená a tím je dostatečně zaevidovaná.

Písemná žádost o voličský průkaz musí mít úředně ověřený podpis žadatele a žádost musí být doručena úřadu trvalého bydliště voliče nejdéle 7 dní před volbami. Dokument nemá ustálenou formu, mělo by se v něm ale objevit jméno, datum narození, trvalá adresa voliče a případně telefonický nebo emailový kontakt. Volič by měl zároveň uvést, jak si vydaný průkaz vyzvedne. Může si ho buď vyzvednout osobně na úřadě, nebo si ho nechat zaslat poštou (v tom případě uvést adresu, kam chce doklad zaslat). Třetí možností je, že jeho převzetí pověří někoho, komu udělí plnou moc, ovšem i tentokrát se svým úředně ověřeným podpisem. Písemná žádost musí na obecní úřad dorazit nejpozději do 13. října.

Češi mohou o průkaz žádat také prostřednictvím datové schránky. Obecní úřad začne průkazy vydávat a rozesílat nejdříve 5. října.

V den voleb může držitel průkazu přijít k urně do jakéhokoli volebního okrsku. Zde komisi odevzdá voličský průkaz a prokáže svoji totožnost a české občanství pomocí pasu, nebo občanského průkazu. Samotný voličský

Placená inzerce

Alzheimerova choroba

Počet nemocných celosvětově narůstá a možnosti léčby jsou stále omezené. Klinické hodnocení, které Vám nyní přinášíme, se zaměřuje na nové metody léčby mírného až středně závažného stádia nemoci.

Podmínky účasti v KH:

- Věk 55–79 let;
- minimálně 8 let vzdělání jakéhokoliv typu;
- spolupráce osoby "pečující" o účastníka klinického hodnocení, se kterou je účastník často v kontaktu a která jej bude doprovázet na všechny návštěvy po dobu trvání tohoto KH.

www.ctcenter.cz

774 700 274

Více informací na:

„JEŠTĚ KONČIT NEHODLÁM,“ VZKAZUJE JIŘÍ SUCHÝ

Herec, režisér, zpěvák, textař, výtvarník, básník, prozaik, dramatik, ředitel divadla Semafor, zkrátka renesanční člověk. To je Jiří Suchý, který oslavil 1. října 86. narozeniny. K této příležitosti připravilo Vlastivědné muzeum v Olomouci komorní výstavu pod názvem Jiří Suchý 85+, která navazuje na velký výstavní projekt z roku 2011 k Suchého osmdesátinám. Jiří Suchý přijel do Olomouce se svou dvorní kolegyní Jitkou Molavcovou v polovině září, aby výstavu slavnostně zahájil. Moravský senior přitom nemohl chybět.

Pane Suchý, jaký máte vztah k Olomouci?

Olomouc mám moc rád. Je to místo, kde se mi nikdy nestalo nic nepříjemného a pokaždé jsem tady měl úžasné zážitky. Jsem rád, když mě sem někdo pozve, sám sem nejedím jen tak. Mám velmi dobrý vztah právě s ředitelem Vlastivědného muzea Břetislavem Holáskem. Stará se o mě už léta letoucí. Kdykoli zavolá, jsem připravený přijet.

Univerzita Palackého vám udělila čestný akademický titul doctor honoris causa. Využil jste ho někdy?

Chlubím se tím, ale na vizitku jsem si to nenapsal. Mám dokonce dva doktorské tituly, druhý mi udělila brněnská univerzita. Mám čtyři měšťanky, kterými jsem prolezl jen ze soucitu svých učitelů. Byl jsem slušnej chlapec, takže mě nenechali propadnout. No a teď mám dva doktoráty.

Výstava kromě nejrůznějších plakátů a vašich grafik a jiné tvorby obsahuje také sběratelské kousky. Je o vás známo, že jste velkým sběratelem. Platí to stále?

To je koníček, který mě dost sužuje, poněvadž je problémem s tím, kam to dávat. Například sbírám helmy. Těch mám přes sto dvacet. Kdybych měl sto dvacet známek, tak je to tenký sešitek, ale ty přilby už nemám kam dávat. Minulý týden jsem tuto sbírku uzavřel, protože jsem

Jitka Molavcová a Jiří Suchý ve Vlastivědném muzeu v Olomouci. Foto: Veronika Kolesárová

získal poslední a už žádnou další nechci. Je to tak trošku prokletí, ale krásné prokletí.

Pane Suchý, jak to děláte, že jste tak vitální?

To, že jsem vitální, se dozvídám od ostatních lidí. Já sám si připadám pořád stejně, jakoby mi bylo třicet. Nepřipomínám si to, že stárnu. Pomáhá mi určitě i to, že nekouřím, nepiju a nesportuju. To jsou tři důležité faktory.

Divadlo Semafor založil v roce 1959 J. Suchý spolu s J. Šlitrem a F. Havlíkem, již 30. října měla premiéru jejich první hra, hudební komedie Člověk z pudy. Dne 1. října 2005 se Jiřímu Suchému podařilo otevřít úplně nové divadlo Semafor v pražských Dejvicích. Pro toto divadlo namaloval oponu. Jiří Suchý byl od počátků ovlivněn americkou groteskou, hudebníky a herci. Z české tvorby na něj mělo vliv Osvozené divadlo. Dvojici V+W viděl poprvé v roce 1948 ve hře Divotvorný hrnec, tvorba Osvozeného divadla ho ovlivnila do té míry, že později dokonce nazpíval některé jejich písně.

zdroj: Wikipedie

VÝSTAVA JIŘÍ SUCHÝ 85+

Expozice mapuje uměleckou tvorbu Jiřího Suchého za posledních šest let. V Handkeho sále Vlastivědného muzea v Olomouci tak jsou k vidění vedle fotografií z archivu Jiřího Suchého více než tři desítky Suchého výtvarných prací, převážně litografií, plakáty z představení divadla Semafor a programy Suchého divadelních her. Na návštěvníky čeká také průřez sbírek Jiřího Suchého, například historických přelb, fotografií, svatých obrázků či gramodesek. „V Suchého tvorbě lze najít touhu, lásku, ale i smutek či utrpení. Vše, co přináší život. Ale všechna díla jsou prostoupena všudypřítomným humorem. Podle učebnic anatomie je člověk obdařen pěti smysly, ale Jiří Suchý po celý život disponuje navíc smyslem pro vtip a smyslem

Jiří Suchý a Jitka Molavcová při návštěvě výstavy k Suchého narozeninám. Foto: V. Kolesárová

Takže je to o tom, že si nepřipouštíte, že stárnete?

Snažím se koukat dopředu. Mám toho tolik naplánováno a těch smluv. Jen tak si netroufnu zemřít, protože bych to nedodržel.

Slavíte 86 let. V jakém jste rozpoložení?

Všem bych popřál, aby se dožili tohoto věku. Já jsem s tím nekalkuloval. Když jsem začínal ve dvaceti letech dělat divadlo Semafor, říkal jsem si, že v šedesáti skončím. Dokonce jsem tuto informaci dal do novin. A od té šedesátky se mi to vrací. Lidé se mě ptají, jak to je s tím skončením. Už pětadvacet let přetahuju. A končit ještě nehodlám. Pětaosmdesátka mě trochu překvapila a jsem za ni rád. Můj vzor byl holandský herec a zpěvák Johannes Heesters. Když mu bylo 106, tak dělal turné one man show. Zemřel ve 108 letech. Byl mým ideálem a chci ho následovat. Ve svých 85 letech říkám: mládí mě opouští a blíží se střední věk. Už se na něj těším.

Kde berete inspiraci?

To bych rád věděl. Mně se odněkud zkrátka dělá sama. Já na ni jen tak čekám a ona sama přijde.

Měl byste pro naše čtenáře nějaký vzkaz?

Seniory bych chtěl požádat o jednu věc. Aby se pořád považovali za juniory. To pomáhá.

pro něhu. Tato kombinace je jedinečná a neznám jiného člověka, který by dokázal darů od dobrých sudíček takto využít,“ řekl ředitel muzea a kurátor výstavy Břetislav Holásek, kterého s Jiřím Suchým pojí dlouholeté osobní přátelství.

Výstava byla slavnostně zahájena 15. září vernisáží spojenou s narozeninovým koncertem pana Jiřího Suchého a Jitky Molavcové a potrvá do 12. listopadu letošního roku. Jiří Suchý se do Olomouce vrátí v neděli 5. listopadu, kdy potěší příznivce koncertním představením v Moravském divadle Olomouc. *Připravila: Veronika Kolesárová*

Opona divadla Semafor podle návrhu Jiřího Suchého. Zdroj: reprodukce Vlastivědného muzea v Olomouci

Jiří Suchý

narozen

1. října 1931 v Plzni

Je český divadelník, hudebník, textař, básník, skladatel, spisovatel, filmař, grafik, výtvarník, divadelní režisér a sběratel. Spoluzakladatel Divadla Na zábradlí a Semaforu, bratr Ondřeje Suchého. Spolupracoval s Miroslavem Horníčkem, Ivanem Vyskočilem, později vytvořil autorskou dvojici s Jiřím Šlitrem. Po Šlitrově smrti se jeho hlavním divadelním partnerem stala Jitka Molavcová. V polovině roku 1958 založil spolu s Ivanem Vyskočilem Divadlo Na zábradlí. Již 9. prosince zde proběhla premiéra hry Kdyby tisíc klarinetů. Hra byla úspěšná, přesto se na ní výrazně projevila herecká nezkušenost Suchého.

„NA JEDNÉ STRANĚ JSOU AKTIVITY, NA STRANĚ DRUHÉ POTŘEBY SENIORŮ,“ ŘÍKÁ HEJTMAN LADISLAV OKLEŠTĚK

Zajištění kvalitní péče pro seniory, kteří jsou odkázáni na druhé, podpora aktivit pro zdravé seniory a také navýšení platů pro pečovatele, kteří se starají o ležící klienty. To jsou hlavní zájmy, které chce prosazovat hejtmán Olomouckého kraje Ladislav Okleštek. Se sociální oblastí, kterou má ve svých kompetencích, má bohaté zkušenosti.

Pane hejtmane, jak vy sám vnímáte seniorskou populaci?

Všichni víme, že medicína jde kupředu a populace stárne. Otázka zní, zda starší lidé skutečně žijí, nebo jen přežívají. Chci, aby naši senioři nejen v našem kraji, ale v celé republice, měli smysluplný podzim života. Sám se blížím k věkové hranici, kdy budu také seniorem. Před dvaceti lety jsem si nemyslel, že to uběhne tak rychle.

Co hodláte udělat konkrétně pro to, aby lidé takřkají jen „nepřežívali“?

Je potřeba vzít v potaz, že ne každý senior je na tom stejně. Jsou tu ti, kterým zdraví slouží, jsou soběstační a chtějí a mohou být aktivní. Vedle nich jsou ovšem senioři, kteří jsou odkázáni na pomoc druhých a potřebují uspokojit potřeby, jako jsou například zajištění bydlení, stravování, zdravotní i sociální péče. Na jedné straně je to tedy podpora aktivit, na straně druhé je to zajištění základních potřeb. Velmi si vážím zdravých seniorů. Ovšem osobně je mi bližší a předně důležité podporovat zabezpečení a uspokojení potřeb všech, kdo tuto pomoc potřebují. Podpora z kraje proto půjde nejen na projekty, které zajistí aktivním seniorům vyplnění volného času, ale předně na fungování systému sociální a zdravotní péče lidem, kterým jejich zdravotní stav již nedovoluje podnikat to, co prvně zmíněným. Veškeré tyto prostředky musejí být využity účelně. Pak je tu rovina lidskosti, která může přinést nezištné propojení obou skupin. V reálu si dovedu představit, že by životaplný senior dobrovolně navštívil nemocného v nemocnici, popovídal by si s ním, přečetl mu knihu, prostě mu zpestřil jeho čas na nemocničním lůžku.

Kraj zřizuje téměř třicet organizací, které pomáhají starým lidem, ať už jde o domovy pro seniory či instituce, které poskytují sociální péči. Chystáte pro ně nějaké novinky?

Ke všemu, co dělám, si připravuji analýzu. V současné době se připravuje rozpočet a právě koncept sestavování rozpočtu příspěvkových organizací hodláme pro budoucí roky změnit. Současně je potřeba říct, že komunikace mezi hejtmanstvím a těmito subjekty není ideální. Mnohdy jsou příspěvkové organizace doslova obtěžovány požadavky kraje pořád dokola. Chci proto zřídit centrální uložení dat, kam příspěvková organizace

zadá potřebné informace a dál už je po ní nebude nikdo opakovaně vyžadovat, protože budou pro úředníky k dispozici v novém systému. Tímto chci zaměstnance zbavit nadměrné a naprosto zbytečné byrokratické zátěže. Chci, aby měli prostor pro svou práci. Taktéž potřebuji provést personální audit. Vidím z vlastní zkušenosti práci pečovateli a pečovatelek. Vadí mi, že jsme navýšili v sociální oblasti mzdy paušálně a dále se nezaměřili

Ladislav Okleštek

Narodil se v Prostějově, je mu 56 let. Dvacet let starostoval ve Výšovicích na Prostějovsku. Je předsedou krajské organizace ANO v Olomouckém kraji a od roku 2013 poslancem. Život ale zná i z druhé strany, pracoval v zemědělském družstvu a v době starostování podnikal, 16 z 20 let byl neuvolněným starostou a vedení obce tak bylo vlastně jeho koníčkem. V roce 2016 kandidoval do Zastupitelstva Olomouckého kraje, ve volbách uspěl a stal se krajským zastupitelem. Dne 27. února 2017 byl členy zastupitelstva zvolen hejtmánem Olomouckého kraje. Letos na podzim kandiduje do Poslanecké sněmovny jako lídr hnutí ANO v Olomouckém kraji. Ladislav Okleštek je ženatý, má dceru a syna. K jeho zálibám patří kromě sportu také nošení módních ponožek s barevnými vzory.

i na jednotlivé kategorie. Podle mého je nejvíce zatížený pracovník, který poskytuje péči u lůžka, tedy ten, který se stará například o hygienu ležícího klienta, o jeho polohování, předcházení proleženin a tak dále. Dle mého je to ta nejnáročnější práce a je jedno, jestli se bavíme o zdravotníkovi či o sestřičkách, které pracují ve směnném provozu, ať už bez dozoru nebo s dozorem. Primární je pro mě oceňování těchto lidí. Peníze nejsou na rozhazování, ale aby personál odváděl práci kvalitně, musí za ni být kvalitně zaplacen. Je třeba určit si právě takovéto priority.

Jak se hodláte vypořádat s nedostatkem hospicové péče?

S prostějovskou nemocnicí jsme odstartovali přípravu nového projektu hospicové péče. Jde o projekt, který zahrnuje kamennou hospicovou, mobilní hospicovou a ambulantní péči. Domnívám se, že to je ta správná cesta a kombinace. Řešíme to ve spojitosti se společností AGEL a olomouckým arcibiskupstvím. Rozhodně nechceme nijak konkurovat službám, které poskytuje charita. Naopak. Musíme postupovat v symbióze a úzce spolupracovat. Lidé z charity mají nespočet zkušeností a to, co dokážou vyprodukovat z prostředků, které mají k dispozici, je neskutečné a úctyhodné. Musíme také vyvinout tlak na zdravotní pojišťovny.

Coby dlouholetý starosta obce Výšovice jste se spolupodílel na projektu se sociální tematikou. Můžete ho přiblížit?

Jednalo se o rekonstrukci zdejšího zámku, kde vzniklo 28 bezbariérových bytů. Prvotní myšlenka byla taková, že objekt bude sloužit jen pro hendikepované spoluobčany. Kapacita ovšem tehdy převyšovala poptávku, a naopak se začaly ve velké míře objevovat zájmy sociálně slabších obyvatel, jako jsou třeba matky samoživitelky. Na to konto se začaly ozývat mezi některými názory, jestli není divné, aby tam společně bydleli lidé bez zdravotního hendikepu s postiženými lidmi. Říkám naprosto vážně, že není. To je totiž přesně to, co je pro mě důležité – nikdy nikoho nevyklouzat. Není přece nic divného na tom, aby dítě podrželo dveře vozičkáři. Jedná se o přirozené začleňování. Tak jak není nic na tom, že pozdravíte kolemjdoucího, tak není nic na tom, že pomůžete postiženému. Přijde mi to naprosto normální.

Co dalšího připravujete v oblasti sociální péče?

Sociální oblast spadá přímo do kompetence hejtmána, takže se jí teď věnuji prioritně. O některých změnách nebo nových projektech je předčasné veřejně mluvit, ale můžu prozradit například to, že připravujeme samostatný dotační titul na podporu hendikepovaných sportovců. Existuje řada organizací, které sdružují hendikepované sportovce, a ty se dosud musely ucházet o podporu krajských peněz prostřednictvím dotačních titulů určených na podporu sportu obecně. Olomoucký kraj tak bude první v republice, který nabídne speciální dotační titul.

PR

Ladislav Okleštek při rozhovoru se seniorkou a jejími vnoučaty u Sloupu Nejsvětější Trojice v Olomouci.
Zdroj: archiv L. Okleštika

AKCE V ŘÍJNU

Podzimní Flora Olomouc

5. – 8. 10., Výstaviště Flora Olomouc

FLORA OLOMOUC 2017

podzimní etapa (Hortikomplex): celonárodní výstava ovoce, zeleniny a školkařských výpěstků

OLIMA

festival gastronomie a nápojů

PODZIMNÍ ZAHRADNICKÉ TRHY

prodej květin, okrasných dřevin, zahradnického sortimentu, pomůcek, potřeb pro zahradníky a zahrádkáře

EUROPOM

mezinárodní přehlídka ovoce

Více informací na straně 15.

*Ilustrační fotka z výstavy Flora Olomouc.
Foto: V. Kolesárová*

POZVÁNKY

Podzimní Flora hlásí návrat ke kořenům

5. – 8. 10., Výstaviště Flora Olomouc

Návrat ke kořenům. Tak zní hlavní motto 22. ročníku celonárodní výstavy ovoce, zeleniny a školkařských výpěstků Flora Olomouc (Hortikomplex). Na stejnojmenném výstavišti čeká i letos všechny návštěvníky od 5. do 8. října vedle špičkového ovoce a zeleniny také krásně nazdobená expozice v pavilonu A, dále bohatý program se spoustou lákadel doplněný již tradičně oblíbeným festivalem gastronomie a nápojů Olima, Podzimními zahradnickými trhy, Flora košem, projektem Rozkvetlé památky a letos i mezinárodní přehlídkou ovoce Europom.

Hlavní expozici letošní podzimní Flory bude opět ukrývat největší pavilon A. Tentokrát ponese motto Návrat ke kořenům a představí se zde ti nejlepší tuzemští pěstitelé z řad členů Zelinářské unie Čech a Moravy a Ovocnářské unie ČR. Výstavu, jež získala záštitu ministra zemědělství Mariana Jurečky, doplní i odborné přednášky na podiu hlavního pavilonu. Chybět na letošní poslední etapě Flory však nesmí ani společná expozice Českého zahrádkářského svazu, který letos slaví 60 let od svého založení. Nádherně vybarvená jablka a švestky, ale i rozmanitá kořenová zelenina, papričky, tykve, brambory a samozřejmě květiny od tuzemských zahrádkářů budou k vidění v pavilonu G. K tomu samozřejmě také vyhledávaný prodej burčáku a vín nebo bezplatné poradenství.

Český zahrádkářský svaz se v rámci letošní podzimní Flory představí i jako hlavní organizátor premiéry mezinárodní přehlídky ovoce Europom v pavilonu B. Tato přehlídka prezentuje národní pěstitele, jejichž sortiment se vymyká nebo neměl dosud šanci se z jakýchkoli důvodů uplatnit v běžné nabídce velkoobchodních a maloobchodních řetězců. Velký prostor zde dostanou i krajové odrůdy. Návštěvníci se na Europomu mohou seznámit s celým procesem šlechtění, pěstování a zpracování ovoce. K ochutnávce jsou pro ně připraveny fresh juicy, sušené plody, pálenky, mošty a další více či méně známé produkty.

Festival gastronomie a nápojů Olima nabídne návštěvníkům výstaviště osvědčené taháky v podobě Dnů moravských vín s řízenými degustacemi vedenými zkušenými odborníky-sommeliéry či soutěže cukrářů a kuchařů Olima Cup. Budoucí i současní mistři kuchařského řemesla budou letos připravovat inovativní pokrmy, jejichž hlavní surovinou je vepřová pečeně bez kostí. Mladí cukráři si vyzkoušejí zdobení dortu na téma svátek zamilovaných, jejich zkušenější kolegové pak uchystají slavnostní výrobek s tematikou vinobraní. Soutěži otevřenou pro každého předem přihlášeného zájemce bude vyřezávání dýní a také tvorba květinové kompozice na libovolné téma. Novinkou soutěže bude první ročník mistrovství česko-slovenských bábovek a koláčů. Součástí Olimy je

rovněž 14. ročník Grand Prix ovocných destilátů Flora košť, vyhlášení výsledků proběhne v sobotu ve 13 hodin.

Podzimní zahradnické trhy lákají na široký sortiment rostlin, výpěstků, semen, zahrádkářských pomůcek či hobby potřeb. Chybět nebudou ani atrakce pro děti, dále burčák, medovina, svažené víno a jiné občerstvení. Před pavilonem A se lidé budou moci pokochat také přehlídkou ovocných školkařských výpěstků – stromků a keřů – pod záštitou Školkařského svazu OU ČR.

Ilustrační foto

Doprovodný program poslední zelené výstavy letošního roku na olomouckém výstavišti se bude odehrávat hned na dvou pódii; to vedle pavilonu A představí v pátek a v sobotu pásmo Receptáře s osvědčenými poradnami, recepty, ochutnávkami a soutěжами. Hlavními hvězdami budou v pátek od 13 hodin Jiří Štědroň a o den později ve stejný čas Jakub Smolík. Scéna Samba naproti palmovému skleníku bude patřit ve čtvrtek soutěži základních škol ve vyřezávání dýní Dýňodlabání. V sobotu zde najde své místo zábavný den s časopisem Zahrádkář, který připomíná šedesátiny ČZS ukázkami kulinařského umění a ochutnávkami, odbornými přednáškami, poradnami, ale i hudebními čísly. V neděli se Samba promění na Hollywood scénu s úspěšnými účastníky talentové soutěže World Championships of Performing Arts – mimo jiné zpěvačkami Terezou Annou Maškovou a Izabelou Jati, tanečnicí Sárou Lamprecht či finalistou televizní Superstar Martinem Šafaříkem.

Brány podzimní Flory Olomouc 2017 budou otevřeny denně od 9 do 18 hodin, v neděli do pěti odpoledne. Plné vstupné na výstavu činí 140 Kč, v online předprodeji prostřednictvím webových stránek www.flora-ol.cz pak 120 korun. Důchodci a studenti zaplatí 80 a děti od 6 do 15 let 30 korun. Děti do 10 let v doprovodu rodičů a návštěvníci s průkazem ZTP a ZTP-P mají vstup na výstaviště zdarma.

MusicOlomouc 2017: české a světové premiéry soudobé hudby a Adámkova Airmachine poprvé v ČR

2. – 15. 10., Umělecké centrum UP v Olomouci, Kaple Božího Těla

9. ročník mezinárodního festivalu soudobé hudby MusicOlomouc 2017 přinese sedm koncertů a dva workshopy. Akce nabídne současnou českou a světovou hudební tvorbu. Festival vyvrcholí závěrečným koncertem, na němž bude v české premiéře představen světově unikátní nástroj Airmachine 2. Během pěti festivalových dní zazní téměř čtyřicet soudobých kompozic, z toho pět ve světové premiéře. Více informací na www.musicolomouc.cz.

Virtuální univerzita třetího věku v Prostějově

3., 17., 31. 10., od 9.30 hodin, Podkrovní sál Městské knihovny Prostějov

Tématem nového semestru Virtuální univerzity třetího věku bude cestování. V průběhu šesti přednášek si příjemnou, populárně naučnou formou se účastníci dozvědí o kladech i záporech cestovního ruchu, o zásadách bezpečnosti na cestách a nabudou spoustu zajímavostí z historie cestování a lázeňství. Přihlášky a další informace budou k dispozici na první hodině.

Dny seniorů města Jeseníku 2017

4. – 8. 10., Jeseník

Bohatý program oslav věnovaný jesenickým seniorům připravilo Město Jeseník ve spolupráci s Centrem sociálních služeb Jeseník a MKZ Jeseník. Zahájení Dnů seniorů města Jeseníku 2017 s kulturním programem se seniory a pro seniory se uskuteční v Divadle Petra Bezruče v 10 hodin. V neděli 8. října je pak ve jmenovaném divadle od 17.30 hodin na programu divadelní představení opavské umělecké agentury Karla Smolky, které se odehraje ve scénických dekoracích a kostýmech, kde veselé texty a vyprávění spojují melodie ze známých operet. Vstup na akce je volný pro příchozí ve věku nad 55 let (v případě divadelních představení do naplnění kapacity).

Pohádkové prohlídky zámku Plumlov

7. – 8. 10., 10 – 17 hodin, Zámek Plumlov

O tomto víkendu bude plumlovský zámek plný princezen, hastrmanů a dalších pohádkových postav, které budou těšit návštěvníky. Poslední vstup do zámku je v 17 hodin.

Olmütz 1813

7. 10., Korunní pevnůstka Olomouc

Již po páté se návštěvníci na jeden den vrátí o 200 let v čase, kdy vrcholily napoleonské války v Evropě a olomoucká pevnost plnila funkci významného opěrného bodu rakouské armády. Seznámí se zblízka se životem vojáků na válečném tažení, zhlédnou ukázky výcviku pěchoty, dělostřelectva a jezdeckta, i dobové lékařské péče. Tohoto největšího mezinárodního vojensko-historického festivalu v Olomouckém kraji se účastní na 250 uniformovaných účastníků. Vstup na akci je zdarma.

Ilustrační foto. Zdroj: archiv Císařské Slavkovské Gardy

FILMOVÝ KLUB SENIORŮ

2. 10. ^{po}	Křížáček	Č
5. 10. ^{čt}	Sama	Č
12. 10. ^{čt}	Tulipánová horečka	T
16. 10. ^{po} + 30. 10. ^{po}	Po strništi bos	Č
26. 10. ^{čt}	Červená	Č

Č ČESKY

VSTUPNÉ 70,-
VŽDY 14:00

TITULKY
D - DABING

ZMĚNA PROGRAMU
VYHRAZENA.

KINO **METROPOL**

Virtuální univerzita třetího věku ve Šternberku

6. 10., 10 hodin, Expozice času Šternberk

Stále je možnost přihlášení do zimního semestru studia virtuální univerzity Provozně ekonomické fakulty Praha. Tématem jsou osobní finance. Výuka bude probíhat formou videokurzů, které jsou pořádány 1x za 14 dní v Expozici času. V rámci zimního semestru proběhne celkem šest vyučovacích lekcí. Přihlásit se mohou jak stávající tak i noví studenti. Zájemci se mohou přihlásit v Expozici času. Cena je 450 korun.

Moravské divadlo Olomouc

Ř Í J E N
2017

1. ne	19:00	-	Robin Hood	Činohra	
3. út	19:00	L	Vzpouza nevěst	Činohra	
4. st	19:00	C	Rodinná slavnost	Činohra	SENIORI -30%
5. čt	19:00	-	Švestka		Divadlo Jára Cimrmana
6. pá	19:00	P	Vinobraní	Opereta	PREMIÉRA
7. so	19:00	X	Vinobraní	Opereta	
8. ne	10:00	RPP	Káťa a Škubánek	Pohádka	Divadlo DS
	14:00	OPP	Káťa a Škubánek	Pohádka	Divadlo DS
10. út	19:00	-	Central Park West	Činohra	
11. st	19:00	-	Perly panny Serafínky	Opereta	
12. čt	19:00	-	QUEEN - The show must go on!	Balet	
13. pá	19:00	V	Vinobraní	Opereta	
14. so	16:00	ZD	Jméno	Činohra	
15. ne	14:30	ND	Dáma s kaméliemi	Balet	
16. po	19:00	K	Řecké pašije	Opera	
	19:00	-	Královny	Činohra	Hrajeme v Divadle hudby
17. út	19:00	B	Země úsměvů	Opereta	
18. st	19:00	ST	Úplné zatmění	Činohra	NÁS TIP
20. pá	19:00	-	Rigoletto	Opera	SENIORI -30%
21. so	19:00	-	Mistr a Markétka	Činohra	
22. ne	16:00	YO	Vzpouza nevěst	Činohra	
23. po	19:00	A	Rodinná slavnost	Činohra	
24. út	19:00	-	Noc na Karlštejně	Muzikál	NÁS TIP
26. čt	19:00	D	Vinobraní	Opereta	
27. pá	19:00	-	Když se zhasne	Činohra	
28. so	19:00	-	Othello	Balet	
29. ne	19:00	-	Sluha dvou pánů	Činohra	
30. po	19:00	-	Jméno	Činohra	

* představení bez přestávek, * v italském originále s českými titulky
 Zájedzí divadla:
 Zájedzí divadla: 5.10. Central Park West Šternberk, 9.10. Královny Prostějov, 12.10. Central Park West Valašské Meziříčí, 15.10. O jiných strašidlech Opava, 19.10. Central Park West Koprivnice, 22.10. O jiných strašidlech Bohumín
 Skolní představení: 2.10. Robin Hood 10:00, 10.10. Odysseus 10:00, 25.10. Noc na Karlštejně 10:00, 31.10. Jméno 10:00
 Změny vyhrazeny. Aktuální program naleznete na www.moravskedivadlo.cz.
 Předprodej na říjen zahájen 27. 6. 2017 v 9:00 hodin.

Zřizovatelem Moravského divadla Olomouc je statutární město Olomouc

www.moravskedivadlo.cz | tel.: 585 500 500

Olomoucké vinné slavnosti – podzimní

6. – 7. 10., Horní náměstí v Olomouci

Přehlídka 20 vinařství z Moravy a zahraničí, degustace vín, soutěž burčáku, vinná tombola a bohatý doprovodný program bude připraven pro návštěvníky Olomouckých vinných slavností. Ty se uskuteční na Horním náměstí v Olomouci ve dnech 6. – 7. října. Páteční program odstartuje ve 14 hodin slavnostním zahájením. V 18 hodin se bude losovat vinná tombola, od 19 hodin je připraven koncert Terez Wrau a Foxes. V sobotu se slavnosti budou konat od 10 hodin, připravena jsou vystoupení cimbálovek a dalšího hudebního doprovodu. Kromě vína se návštěvníci mohou těšit na burčák, sýry z Holandska a další občerstvení.

Jak se dělá rozhlas?

9. 10., 16.30 hodin, KD Echo Lipník nad Bečvou

Interaktivní beseda v režii Českého rozhlasu Olomouc. Podívat se pěkně zblízka na práci se zvukem a na to, jak se zvuk přenáší po rozhlasových vlnách, mají možnost zájemci v pondělí 9. října v kavárně KD Echo.

Účastníci mohou nahlédnout z trochu jiného úhlu na práci reportérů, uvidí a uslyší, jak vypadá natáčení a jak se následně pracuje se zvukem, který se jim doma line z přijímačů. Členové akademie zdarma, ostatní 50 korun.

Nedělní taneční party

8. a 22. 10., od 13.30 do 17.30 hodin, Městský dům Přerov

Tradiční nedělní party pro mládež seniorského věku. Připraven je taneční parket i hudební doprovod. Vstupné stojí 70 korun.

Beseda u kulatého stolu

11. 10., od 10 hodin, Kongresový sál Krajského úřadu v Olomouci

Krajská rada seniorů Olomouckého kraje pořádá 11. října v 10 hodin v Kongresovém sále Krajského úřadu v Olomouci besedu u kulatého stolu. Tato akce nabízí příležitost k setkání s předsedou Rady seniorů ČR, dále k oslovení politiků, zhodnocení jejich práce ve vládě a ve sněmovně. „Přijďte diskutovat o tom, co politické strany udělaly a udělají proto, aby se seniorům žilo lépe,“ pozvala předsedkyně Krajské rady seniorů Olomouckého kraje Milena Hesová.

Přednáška o Alzheimerově chorobě

11. 10., 17 hodin, Podkrovní sál Městská knihovna Prostějov

Co je to Alzheimerova choroba? Jak se projevuje a jaké jsou její příznaky? Můžeme proti ní bojovat? Nejen na tyto otázky odpoví přednáška Mgr. et Mgr. Lenky Javůrkové, certifikované poradkyně České alzheimerovské společnosti. V případě zájmu si budete moci dohodnout i bezplatné vyšetření paměti.

Drakiáda ve Skrbeni

14. 10., od 15 hodin, U Rybníka

Tradiční pouštění draků a všeho, co umí létat. Občerstvení je zajištěno. Vstup volný.

Drakiáda v Aquaparku

14. 10., 15 – 17 hodin, Aquapark Olomouc

Společná zábava pro děti, rodiče a prarodiče, pouštění draků, hry v areálu letního aquaparku. Poplatek 10 korun.

Burza práce a vzdělání 2017

17. 10., 9–17 hodin, Pavilon A Výstaviště Flora Olomouc

Zajímáte se vy nebo někdo ve vaší blízkosti o trh práce? Stále ještě hledáte přivýdělek? Rádi byste poradili vnoučatům, jaký obor by mohli studovat? Přijďte v úterý 17. října od 9 do 17 hodin na Výstaviště Flora v Olomouci na Burzu práce a vzdělání, prohlídku zaměstnavatelů a perspektivních škol. Vstup a poradenství zdarma! Na Burze práce a vzdělání nabídne zaměstnání více než pět desítek nejvýznamnějších zaměstnavatelů Olomouckého kraje; tři desítky středních a vysokých škol zase představí svou vzdělávací nabídku. Akce je určena zejména zájemcům o práci (vezměte si s sebou životopis), žákům posledních ročníků ZŠ a jejich rodičům, studentům SŠ a VŠ. Součástí akce poradenství k hledání zaměstnání, výběru studijních oborů, k rekvalifikacím a práci v zemích EU. Bohatý doprovodný program – soutěže pro žáky a studenty o hodnotné ceny, laserová střelnice apod.

Dýňová slavnost

14. 10., Masarykovo náměstí Jeseník

Další ze série slavností, které pořádá místní spolek Sudetikus. Tentokrát na téma dýňových specialit.

V Šumperku zahrají Žajdovjáci

15. 10., 14 – 18 hodin, KD Šumperk, velký sál

Taneční odpoledne se slováckou krojovanou dechovou hudbou určené nejen pro milovníky dobré dechovky. ŽADOVJÁCI patří mezi přední české dechové orchestry a jejich kvality byly zúročeny vítězstvím v celostátní soutěži Zlatá křídlovka. V povědomí příznivců dechovky jsou nejen díky rozhlasovým a televizním pořadům, ale také díky mnoha vystoupením doma i v zahraničí. Odpolednem provází Vladimír Hrabal. Losování vstupenek a soutěže o zajímavé ceny. Občerstvení zajištěno. Vstupné: 180 korun (sál), 150 korun (foyer).

Hobit aneb Cesta tam a zase zpátky

do 15. 10., Městská galerie / Městské informační centrum Uničov

Výstava k 80. výročí prvního vydání stejnojmenné knihy J. R. R. Tolkiena. Výstava představí všechna vydání knihy Hobit aneb Cesta tam a zase zpátky v češtině od roku 1979 po současnost včetně sběratelských a limitovaných edic. K vidění budou i komiksová zpracování příběhu, deskové a karetní hry s hobití tematikou, pohlednice, kalendáře, mapy, repliky zbraní a další předměty spojené s nesmrtelným Tolkienovým dílem. Chybět nebudou ani cizojazyčná vydání světoznámého příběhu. Návštěvníci zhlédnou více než tři desítky publikací. Kromě tradičních evropských jazyků bude kniha představena v hebrejštině, perštině, latině, armenštině, galicijštině, západofrštině či japonštině. Knihy, deskové hry, mapy i všechny ostatní materiály pocházejí ze soukromé sbírky uničovského fanouška Tolkienova díla Jiřího Urbáška. Vstupné zdarma.

Sázení stromů na Kosíři

14. 10., 9 – 13.30 hodin, Přírodní park Velký Kosíř

V rámci obnovy ovocných sadů na jižních svazích Velkého Kosíře vysadí dobrovolníci 20 sazenic třešní a švestek v okolí Státního a Růžičkova lomu. Sraz všech účastníků bude buď v 8.30 na nádraží v Čelechovicích na Hané, anebo v 9:00 u lavičky pod lipami nad Státním lomem (v blízkosti pomníku Palackého). Nářadí a pracovní rukavice zajistíme. Během akce budou pro děti připraveny hravé aktivity a pro všechny na závěr opékání na ohýnku. Všichni účastníci obdrží pamětní list. Vhodný vlak z Prostějova do Čelechovic na Hané odjíždí z hlavního nádraží v 8.02 (nastupujte do posledního vagonu!). Z Čelechovic se vydáte po zelené turistické značce na Velký Kosíř. Místo srazu bude vyznačeno šipkami. Návrat do Prostějova vlakem z Čelechovic, odjezd ve 13.30 hodin. Akci pořádá Regionální sdružení Českého svazu ochránců přírody Iris Prostějov.

Větrání: Kolem Priglu

21. 10., 6.50 – 19 hodin, sraz na Hlavním vlakovém nádraží v Olomouci

Fakulta tělesné kultury Univerzity Palackého pořádá pro zájemce podzimní výlet k Brněnské přehradě. Zhruba 15km trasa povede po březích Brněnské přehrady a jejím okolím, cíl je na hradě Veveří, který se tou dobou bude pomalu, ale jistě chystat na ukončení letošní turistické sezony. Sraz účastníků je v 6.50 hodin před hlavním nádražím v Olomouci, odjezd rychlíku na Brno 7.06, možnost přistoupit v Prostějově či Vyškově. Předpokládaný návrat v 19 hodin. Více na www.radostzpohybu.cz/vetrani.

Ilustrační foto. Zdroj: FTK UP

Den stromů

21. 10., 9 – 12 hodin, nám. T. G. Masaryka Prostějov

V rámci celosvětové akce Den stromů proběhnou na nám. TGM aktivity pro všechny věkové skupiny. Informace pro dospělé, výstava o stromech, hravé, výtvarné a naučné aktivity pro děti. Po celé dopoledne živá hudba a kulturní vystoupení.

Jožka Černý s cimbálovou muzikou

26. 10., 18 – 19.30 hodin, Velký sál MKZ Šternberk

Zpěvák Jožka Černý je zcela právem označován za českého krále lidových písní. V minulém roce oslavil neskutečných sedmdesát let na jevišti. Během své kariéry natočil na 30 alb, získal zlatou i platinovou desku a prodal několik milionů nosičů. Ve svém repertoáru má na 10 000 písní. Ve čtvrtek 26. října od 18 hodin máte možnost setkat se v Kulturním domě ve Šternberku s touto legendou české lidovky a zaposlouchat se do melodií předávaných z generace na generaci. Vstupenky můžete zakoupit v předprodeji v Informačním centru ve Šternberku, Olomouci a Uničově. Dále pak na www.arks-plus.cz. Vstupné stojí 190 korun.

Drakiáda ve Velké Bystřici

22. 10., 13 – 15 hodin, pole u hřbitova ve Velké Bystřici

Nekupujte draka v obchodě. Zkuste si letos vyrobit doma váš vlastní originál a přijďte ho vypustit na dračím leteckém dnu. Určitě se pobavíte. Akce cyklu Hanácký rok v Bystřici.

Ilustrační foto. Zdroj: MMOI

Mimořádné prohlídky radniční věže v Prostějově

28. 10., 8 – 14 hodin, nám. T. G. Masaryka

Na prohlídku je třeba se dopředu objednat. Zájemci se mohou hlásit na Informační službě Magistrátu města Prostějova nebo Regionálním informačním centrem. K objednání mohou využít i bezplatnou linku 800 900 001 v době pondělí až čtvrtek od 8 do 16 hodin, v pátek od 8 do 14 hodin nebo e-mail: informace@prostejov.eu. Pokud nebude prohlídka věže kapacitně obsazena, mohou se jí daný den zúčastnit i neobjednaní návštěvníci, kteří se budou v danou hodinu nacházet před radnicí. Prohlídky jsou zdarma. Maximální počet účastníků je 13 osob. Sraz před budovou radnice.

Tajemný zámek v Náměšti na Hané

28. 10., 17 – 22 hodin, Zámek Náměšť na Hané

Speciální prohlídky zámku v Náměšti na Hané ve večerních hodinách s divadelním programem. Vstupné 120 korun, snížené 60 korun.

Senioři budou tvořit v knihovně

31. 10., od 9 hodin, Městská knihovna Prostějov

Pokračuje devátý ročník oblíbené výtvarné dílny „Tvořivá knihovna“. Tentokrát budeme vyrábět podzimní dekorace. Tato akce je určena především seniorům. Zájemci se mohou hlásit v půjčovně, počet míst je omezen.

LÉKÁRNY V KRAJI BUDOU OTEVŘENÉ I VE SVÁTEK 28. ŘÍJNA

Krajský úřad Olomouckého kraje se rozhodl ve spolupráci s Okresními sdruženími lékárníků v blízkých státních svátcích zajistit otevření lékárenské pohotovostní služby. V každém okrese na území našeho kraje tak bude v sobotu 28. října otevřena vždy jedna lékárna s otevírací dobou minimálně od 9 do 13 hodin.

Podle dostupných informací od krajského úřadu bude jinak většina lékáren zavřena.

„Vzhledem k omezené otevírací době lékáren doporučujeme občanům, aby si včas zajistili dostatečné množství pravidelně užívaných léků,“ upozorňuje vedení kraje.

(red)

Zajištění lékárenské pohotovostní služby 28. 9. a 28. 10. 2017

Okres	Otevírací doba	28. 9. 2017 a 28. 10. 2017
Olomouc	Non-stop pohotovost*	Fakultní nemocnice Olomouc, výdejna v budově A
Prostějov	9:00 – 13:00	Lékárna Karlov s.r.o., Karlov 2389/1, 796 01 Prostějov
Přerov	9:00 – 13:00	ALFA, Přerovského povstání 2803/1, 750 02 Přerov
Šumperk (otevřena lékárna v Zábřehu)	8:00 – 17:00	Dr. Max, Leštinská 2429/1, 789 01 Zábřeh
Jeseník	9:00 – 13:00	Lékárna Jesenia s.r.o., Fučíkova 1238/16, 790 01 Jeseník

Zdroj: Krajský úřad Olomouckého kraje

Placená inzerce

ZA UDRŽENÍ TRADICE ŘEMESLA SI ODNESL OCENĚNÍ

Jaroslav Lakomý ze Štítů získal od Ministerstva kultury ČR začátkem září ocenění Nositel tradice lidových řemesel za obor své profesní činnosti, kterým je pokrývačství tradičními krytinami. Jaroslav Lakomý během půlstoletí své činnosti opravil a pokryl střechy na 200 památkově chráněných objektů, zejména na území Olomouckého kraje. Pracoval však například také na katedrále sv. Víta v Praze, ale i v Rakousku a Německu. Od roku 2014 je v důchodu, ale i nadále se řemeslu věnuje. Veškeré své zkušenosti a znalosti předal a stále předává synovi Jaroslavu Lakomému ml. (*1978), který se řemeslu také věnuje a pokračuje v nepřerušované rodové tradici trávající již pět generací. Prestižní celostátní titul, jenž je českou verzí projektu UNESCO s názvem Žijící lidské poklady, uděluje ministerstvo kultury těm řemeslníkům, kteří dokonale ovládají technologie rukodělné lidové výroby ohrožené zánikem a významnou měrou se podílí na jejich uchování a předání následovníkům. Od roku 2001 bylo takto oceněno již 69 řemeslníků, z toho čtyři z Olomouckého kraje: kromě letošního laureáta to byla v roce 2006 Miroslava Zatloukalová z Brodku u Konice (obor: práce z lýka a slámy), v roce 2010 Alfred Stawaritsch z Kostelce na Hané (zpracování kovu – tradiční kovářství) a v roce 2013 Jarmila Vítoslavská z Troubek (výroba tradičních hanáckých krojů). S oceněním je spojena finanční odměna ve výši 50 000 korun, kterou se však Jaroslav Lakomý rozhodl v plné výši věnovat na dobročinné účely; konkrétně Dětské klinice Fakultní nemocnice Olomouc na léčbu onkologicky nemocných dětí.

(red)

Jaroslav Lakomý.
Foto: VMO/Josef Urban

Placená inzerce

zodpovedne.eu
#zodpovedne

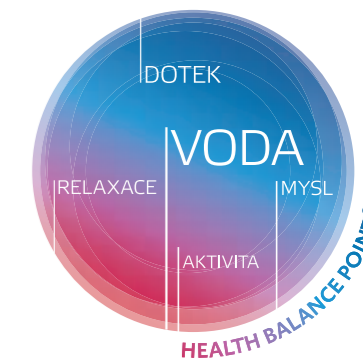
**pomoci těm,
kdo si sami
pomoci nemohou
ZODPOVĚDNĚ**

Marian Jurečka
ministr zemědělství

TERMÁLY | LOSINY

HŘEJIVÉ SRDCE JESENÍKŮ

UNIKÁTNÍ TERMÁLNÍ
PARK V JESENÍKÁCH

**TIP NA
DÁREK**

Dárkové poukazy
do Termálů

Využijte slevy a bonusy
při ubytování
ve Wellness hotelu DIANA
www.diana-losiny.cz

- termální park, jediný svého druhu v České republice
- bazény napouštěné přírodní termální vodou a vodní atrakce
- sauny – finská, solná, parní, aromatická a ledová komora
- široká nabídka masáží
- cvičení v bazénu, animační programy
- zázemí pro rodiče s dětmi
- restaurace s vynikající kuchyní
- celoroční provoz
- sledujte náš kalendář akcí

www.termaly-losiny.cz

sleva 10 %

platí do 30. 11. 2017 ve dnech ÚTERÝ až PÁTEK

**tímto kuponem získáváte
slevu na vstupné 10 %**

slevy se nesčítají

TERMÁLY | LOSINY

BABIČKOU KRAJE JE JULIE SUCHÁ Z DUBICKA

Cimbálovka, taneční i pěvecká vystoupení a volba Babičky Olomouckého kraje. Takový program přinesla letošní oslava dne seniorů, která se konala 21. září v Pavilonu A Výstaviště Flora Olomouc. Kulturní odpoledne, kterého se zúčastnily stovky penzistů, z nichž některé doprovodily jejich děti a vnoučata, moderoval Vladimír Hron. V krajském kole soutěže Babička roku soutěžilo celkem třináct finalistek. Vítězkou se

stala pětasedmdesátiletá Julie Suchá z Dubicka, která se může kromě zájmu v recitaci a v děláni domácích nudit pochlubit početnou rodinou. „Mám pět dětí, dvacet tři vnuků, právnuků zatím patnáct a dvě jsou na cestě a to není konečný počet. Nezáleží ale jen na počtu, ale na kvalitě. Mám krásnou rodinu a ta mě naplňuje,“ řekla Babička Olomouckého kraje 2017 Julie Suchá. (red)

Bronzová babička Olomouckého kraje Pavla Grygarová (vlevo), zlatá babička Julie Suchá (uprostřed) a stříbrná babička regionu Jarmila Otavová.

Ocenění získala také nejstarší babička Olomouckého kraje, paní Pravomila Šínová. Narodila se 31. 8. 1917. Nyní žije v Domově seniorů ve Hrubé Vodě.

Anna Kubicová se stala Babičkou sympatie.

Fotografie: Veronika Kolesárová

SENIORSKÉ ZÁJEZDY JSOU HIT. KRAJ ROZŠIŘUJE JEJICH NABÍDKU

Další ročník Seniorského cestování odstartoval v první polovině září. Projekt, který nabízí vyjíždky za poznáním krás regionu lidem starším šedesáti let, spustilo hejtmanství poprvé před devíti lety a letos ho rozšíří o další nové lokality. Zájem o cesty na atraktivní místa Olomouckého kraje je velký a každým rokem roste. Podpora seniorů je jedním z pilířů krajské politiky, jdou na ni milióny korun.

„Seniorské cestování se stalo velmi populární. Kvůli velkému zájmu jsme dokonce museli navýšit kapacitu zájezdů. Na putování po regionu se letos vydají tři tisícovky seniorů. Celý projekt přijde na zhruba jeden a půl milionu korun,“ řekl Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

Na první zájezd vyrazí senioři už 22. září. Možnost cestovat s krajem pak budou mít do 29. listopadu. Zájezdní autobusy se letos nově vydají například na hrad Bouzov, do Střížova, kde je v provozu zahradní železnice nebo do muzea pivovarnictví v Litovli. „O zařazení těchto atraktivit do seznamu plánovaných výletů byl ze strany seniorů dlouhodobě velký zájem, takže jsme jim vyšli vstříc,“ sdělil vedoucí oddělení cestovního ruchu a vnějších vztahů Krajského úřadu Olomouckého kraje Radek Stojan.

Chybět nebudou ani tradiční cíle Seniorského cestování. Výletníci tak pojedou třeba na zámek ve Velkých Losinách i do nedaleké ruční papírny, do zámku v Čechách pod Kosířem a tamního muzea kočárů nebo například na rozhlednu Biskupská kupa u Zlatých Hor na Jeseníku. Čekají je také výlety do lázeňských měst, jeskyní a na poutní místa. Organizační část celého projektu zajišťuje cestovní kancelář, kterou Olomoucký kraj vybral

ve výběrovém řízení. Hejtmanství pak dohlíží na to, aby cestovka řádně plnila dojednané smlouvy a senioři byli spokojeni. Každý ze zájezdníků se na cestě podílí částkou dvě stě korun s tím, že ročně může absolvovat jeden výlet.

Veškeré podrobnosti k Seniorskému cestování najdou zájemci na stránkách www.seniorske-cestovani.cz.

Ilustrační foto
Zdroj: Krajský úřad OK

Placená inzerce

Senioři, užijte si dotované zájezdy po Olomouckém kraji

www.seniorske-cestovani.cz

Olomoucký kraj

OLOMOUCKÝ PRIMÁTOR OCENIL VYDAVATELE MORAVSKÉHO SENIORA

Vydavatel magazínu Moravský senior a majitel tiskárny FGP studio Miloslav Kyjevský získal na začátku září čestné ocenění – Cenu primátora města Olomouce. Druhým laureátem se stal fotograf a vysokoškolský pedagog Jindřich Štreit.

Cena primátora je vyjádřením uznání zdravého patriotismu, respektu k tradicím a úcty k významným osobnostem města, jež se výrazným způsobem zapsaly do jeho historie i současnosti.

Vedle tradičního udílení Ceny města vytváří další prostor pro vyjádření uznání občanům, případně kolektivům, právnickým a fyzickým subjektům za jejich přínos v oblasti hospodářského rozvoje Olomouce a rozvoje občanské společnosti a demokracie.

Cena se předává laureátům vždy na začátku září příslušného kalendářního roku, jako připomenutí si dne, kdy 6. září 1919 převzal první český starosta svůj úřad od Správní komise v čele s JUDr. Richardem Fischerem. Zmíněné ocenění tvoří listina o udělení ocenění, zápis do Pamětní knihy města Olomouce a plaketa. Ta je ztvárněna jako medaile, která na přední straně vyobrazuje a připomíná dvě osobnosti, jež stály v čele města Olomouce v klíčových obdobích. Tou první je osobnost prvního českého starosty města Olomouce JUDr. Karla Mareše, který 6. září 1919 převzal úřad starosty od předsedy Správní komise JUDr. Richarda Fischera. Tou druhou je osobnost prvního primátora města Olomouce Milana Hořínka, Ph.D., který v období obnovy demokracie v naší zemi po listopadu 1989 vzešel již opět ze svobodných voleb.

Cenu primátora města Olomouce uděluje primátor města na základě vlastního uvážení a rozhodnutí.

Miloslav Kyjevský (vlevo) při podpisu do pamětní knihy společně s olomouckým primátorem Antonínem Staškem a Jindřichem Štreitem (vpravo). Foto: Blanka Martinovská/MMOI

MILOSLAV KYJEVSKÝ
Narozen 11. 8. 1954, majitel firmy
Miloslav Kyjevský – FGP studio

Olomoucká firma „Miloslav Kyjevský – FGP studio“ má jméno majitele přímo ve svém oficiálním názvu. Pracuje především pro regionální klientelu, zná ji však celá republika.

Firmu založil roku 1990 s vizí perspektivní tiskárny využívající nejmodernější technologie tisku a dokončujícího zpracování. Tuto strategii FGP studio úspěšně plní a aktivně udržuje krok se současnými trendy. Je především ofsetovou tiskárnou, ale rozšiřuje i digitální tisk. K první budově z roku 1997 byla z nedostatku kapacity postavena v roce 2010 další výrobní budova. V roce 2013 byla provedena úplná rekonstrukce přikoupené třetí budovy, do které umístila řezací centrum. Nyní tato úspěšná rodinná firma zaměstnává 50 pracovníků, mezi kterými je pan Miloslav Kyjevský oblíben pro svůj lidský přístup. K mimořádným počínům tiskárny patří například v minulém roce vydaná výpravná kniha fotografií Ondřeje Pýchy „Sportovci“. Kvalita zpracování a působivý design vydávaných kalendářů byla oceněna 2. místem v celostátní soutěži Kalendář roku 2013. Díky svému sociálnímu citění podporuje regionální charitativní projekty, sport a kulturu. Je vydavatelem měsíčníku Moravský senior, který je financován převážně z vlastních zdrojů Miloslava Kyjevského. Tento magazín je určen pro cílovou skupinu lidí ve věku 55+, kteří žijí zejména v Olomouckém kraji.

Miloslav Kyjevský je velkým patriotem, a proto se stal významným podporovatelem olomouckých sportovních klubů. Srdeční záležitostí je pro něj TJ Sokol Slavonín a Fotbalový klub Slavonín, působící v místě jeho bydliště. Jeho pomoc a podpora směřuje také do SK Sigmý Olomouc, 1. HFK Holice a hokejovému klubu HC Olomouc, z menších klubů potom SK UP – oddíl synchronizovaného plavání a DHK Zora Olomouc. Podporuje také významné kulturní akce, konané v Olomouci, jako je např. festival Colores Flamencos.

V ŠUMPERKU PŘEDSTAVILI KNIHU O SANATORCE

Kniha Šumperská Sanatorka – nadějí, posláním, láskou... pro tisíce duší, kterou vydalo Vlastivědné muzeum v Šumperku, se dočkala 14. září svého křtu.

Sanatorka, jak se přezdívá budově bývalé šumperské plicní léčebny, stále poutá velkou pozornost veřejnosti. Podle organizátorů to bylo patrné i během křtu obsáhlé publikace mapující slovem i obrazem historii Sanatorky od jejích počátků v závěru 19. století, kdy vznikla jako luxusní vodoléčebné zařízení, přes éru, kdy byla jedním z hlavních center boje proti dětské tuberkulóze v Československu, až po neradostnou současnost.

Jmenovaná publikace, jejíž součástí je i DVD, přibližuje více než stoletou historii Sanatorky a životní osudy několika osobností s ní spjatých, a to nejen textem, ale i velkým množstvím obrazového materiálu. „Sami autoři o knize hovoří jako o fotoalbu. Fotografií kniha obsahuje více než osm set. Publikaci je možné zakoupit ve Vlastivědném muzeu v Šumperku nebo ve vybraných knihkupectvích,“ sdělila Eva Šebestíková ze šumperského muzea.

Slavnostním představením publikace výčet muzejních akcí spjatých se Sanatorkou zcela nekončí. Ti, kteří by si chtěli ještě jednou prohlédnout fotografie vystavené během křtu, budou mít možnost od 18. října do 12. listopadu v Muzeu Zábřeh. (red)

Kniha o Sanatorce.
Foto: Vlastivědné muzeum Šumperk

Vážení čtenáři a čtenářky, milí senioři,

prázdniny, sluneční dny a chvíle strávené při volnočasových aktivitách s vnoučaty jsou nevratně pro letošní rok pryč a s nimi oddechový čas, který byl

vyměřen Krajské radě seniorů Olomouckého kraje k načerpání sil, toliko potřebných k plnění schváleného plánu práce do konce tohoto roku.

10. září proběhla na Korunní pevnůstce v Olomouci plánovaná akce Nadace Malý Noe – Jeden dětský den nestačí. V rámci podepsané Dohody o spolupráci mezi KRS Olomouckého kraje a Nadací Malý Noe se této akce zúčastnila KRS Olomouckého kraje, jako partner a spoluorganizátor. Soutěžní úkoly ve stánku krajské rady „U kouzelné babičky“, které děti zvládaly bravurně. Celkem jsme jim rozdali 600 dárečků. Největším úspěchem byla soutěž „Namaluj obrázek pro babičku“. Ze 150 obrázků, které jsme vystavili na akci KRS Babička Olomouckého kraje, vyberou finalistky této soutěže deset nejlepších obrázků a autoři, většinou děti z dětských domovů, dostanou hodnotnou cenu. Mezigenerační vztahy mají velký vliv na seniorskou populaci, vzájemné propojení předávání životních zkušeností a moudra s pocitem potřebnosti je obrovská devize pro stáří, kterou je potřeba silně opečovávat. Staří je totiž jedno z mála životních spravedlností, čeká na každého. Je jenom na nás, jak jej prožijeme.

Nepochybně se sejdeme v říjnu u volebních urn. Pro seniorskou populaci jsou volby velmi důležité. Říjnové volby rozhodnou o nezbytné penzijní reformě, ve které 3. sjezd Rady seniorů ČR požaduje uplatnit 11 vstřícných seniorských nástrojů, mimo jiné zavedení 13. výplaty starobního a invalidního důchodu a zavedení jednorázového příspěvku důchodci staršímu 70 let podle výše důchodu, dále je to také třeba doprava osob nad 70 let na železnici a v dopravních integrovaných systémech zdarma. Jako dárek k Mezinárodnímu dni seniorů 2017 prosadila Rada seniorů ČR spravedlivější, dokonalejší a progresivnější valorizaci penzí a také bezplatné očkování proti pneumokokovým infekcím účinnější vakcínou osobám 60+. Všichni to zhodnotíme v lednu ve svých peněženkách.

Milí senioři, děkuji vám za čas, který jste věnovali čtení nejen řádků vyhrazených Krajské radě seniorů.

Přeji všem pevné zdraví a těším se na setkání s vámi.

Milena Hesová
předsedkyně KRS Olomouckého kraje

OBJÍMÁNÍ STROMŮ ANEB KOHO NEUZDRAVÍ LÉKY, TOHO UZDRAVÍ PŘÍRODA

Devět desetin našeho štěstí spočívá vlastně pouze ve zdraví. Se zdravím se stává všechno zdrojem požitku, naproti tomu bez něj přestává být k užítku jakékoliv jmění a i ostatní subjektivní statky. Vlastnosti ducha, duše, temperamentu se churavěním rozladí a chřadnou. (Artur Schopenhauer, 1788–1860)

Jednotlivé stromy a zejména lesy jsou neodmyslitelnou součástí naší české, moravské a slezské přírody, našeho životního prostředí. Se stromem se setkáváme prakticky všude, nebot člověka provází takřkajíc od kolébky po rakev.

Vliv stromů na život

Stromy jsou významným dárcem kyslíku, bez něhož je život na naší planetě nemyslitelný. Např. jediný dub o výšce přes 20 metrů vydechne za den kolem 7 tisíc litrů kyslíku, ze kterého vznikne cca 35 m³ vzduchu na dýchání s bohatým obsahem kyslíku. A to je denní spotřeba kyslíku minimálně pro 50 lidí. Platí také rovnice, že kolik kyslíku stromy do atmosféry uvolní, přibližně tolik oxidu kyslíku přejímají stromy z ovzduší k vazbě v organických molekulách. Les slouží také jako prachový filtr. Důkazem je, že 1 m³ vzduchu nad průmyslovými lokalitami nebo nad velkými městy obsahuje až půl milionů prachových částic. Naproti tomu 1 m³ lesního vzduchu jich neobsahuje ani pět set. Listy, na kterých se prach usazuje, jsou omývány deštěm a smytý prach se stává součástí humusu. Tak například 1 hektar bukového lesa každoročně může vázat až 50 tun prachu.

Stromy nám poskytují dřevo a zeleň, která má přímý vliv na život flory a fauny. Les je loveckým revírem pro myslivecká sdružení v celé republice, dárcem řady lesních plodů, ostrovem oddechu, relaxace a zón klidu. Je mimořádně vhodným prostředím k meditaci. Jinou důležitou funkcí lesa je hospodaření s vodou v krajině. Udržuje koloběh vody. Kořenový systém zadržuje velké množství srážkové dešťové vody, která je se zpožděním vypařováním uvolňována zpět do atmosféry. Lesní vzduch, který je prosycen vůni pryskyřice a vyskytující se flory, je nepostradatelným prostředkem pro posílení a uklidnění moderního člověka. Ten je stresujícím globalizačním způsobem života často psychicky i fyzicky vyčerpán.

Za hranicemi klasické vědy

Současná věda opatrně připouští, že organismus je více, než součet jeho jednotlivých funkcí. Jednotlivé organismy se totiž ovlivňují navzájem. Rakouská bylinkářka, známá jako Maria Treben, doporučuje při nejtěžších onemocněních čerstvé byliny v různých formách – zábalu, koupele, čaje, protože kromě farmakologického účinku, dle jejího poznání, působí i životní energie rostlin, kterou jsou schopny předávat jiným organismům buď přímo, či v jiných formách. Záleží však na velikosti energetického zářiče, protože malá bylina svoji energii sice vyzařuje, ale pro člověka to není v dostatečném množství. Zcela jinak však na člověka působí zářič, který je hmotnější než člověk. Každý chovatel koní se vědomě či podvědomě nabíjí energií z koní, každý včelař ze svých včelíček, včelích úlů. Přestože jsou včely malé, tak při jejich množství je jejich energie pro včelaře dostačující. To je i důvodem, proč koňáci a včelaři jsou na pohled v lepší kondici, než by to odpovídalo jejich skutečnému zdravotnímu stavu. No a strom a les je pro energetické nabíjení člověka dostatečně velkým a kapacitním zářičem.

Dendroterapie

Vlastnosti stromů a jejich působení na člověka zkoumá a využívá léčebná metoda dendroterapie. Tvrdí, že les nemá blahodárný vliv jen vzhledem k čistšímu vzduchu či díky vůni zeleně. Stromy jsou podle ní i pramenem léčivé energie, přičemž každý má vlastní, specifické uzdravující „schopnosti“. Vyzkoušejte je i vy, neboť stromy mají v sobě velký energetický náboj. Většina z nás jistě pocítila sílu vyzařující z mohutných stromů, zejména dubů. Stačí procházka po hrázi rybníka, která je osázena mohutnými starými duby, a hned, aniž bychom si uvědomili proč, se cítíme daleko lépe než před procházkou. Pokud obrátíme naše ruce dlaněmi vzhůru, pocítí mnozí z nás, kteří mají alespoň trochu vyčištěný organismus a jsou přiměřeně citliví, proudit do dlaní příjemnou, silnou přírodní energii stromů. Čerpejte

jejich blahodárnou sílu. Blízkost stromů nám prospívá, uklidňuje a nabíjí náš organismus. Než začnete ze stromu odebírat energii, strom v duchu požádejte nebo poproste, jestli si můžete část jeho energie odebrat. Musíme si uvědomovat, že odebíráme energii živému organismu. Vdechujte vědomě energii stromu a přijímejte celým tělem jeho léčivé síly. Bioenergie je přítomná kolem celého stromu a vnímáme ji pomocí dotyku ruky. Tam, kde se nachází počátek energetického obalu stromu, pocítíme změnu teploty. Můžeme ji cítit jako jemné teplo nebo brnění. Můžeme mít také pocit, jako když se dotýkáme něčeho jemného, hebkého.

Jak stromy objímat

Při běžné praktikované metodě objímání stromů se doporučuje postupovat následovně: Mějte na sobě volné oblečení a sundejte si vše kovové, včetně náušnic, hodinek, řetízku – o mobilním telefonu ani nemluvíme. Ten je nejlepší nechat doma nebo ho alespoň na dobu čerpání energie vypnout. Vyhledejte si hezký, zdravý (bez boulí a puklin), silný strom na příjemném suchém a slunném stanovišti. Může vás přitahovat vzhledem, ale i svou vůní. Obezřetně k němu přistupte, oslovte a poproste ho o pomoc, třeba s konkrétním problémem. Obejměte jeho kmen nebo jej hladte dlaněmi. Dotýkejte se i větví či kořenů a vnímejte detaily jeho kůry, listů či jehličí. Poté se postavte čelem ke stromu. Pravou ruku připažte a hřbetem dlaně přitiskněte co nejnižší ke kmeni stromu, levou ruku zvedněte co nejvýše a dlaní rovněž přitiskněte ke stromu. S pokorou v srdci se soustředte na energii stromu. V této poloze bychom měli vydržet asi po dobu pěti minut. Potom změňte polohu a ke stromu se obrátíme zády, opřeme se o něho a dlaně přitiskneme ke kmeni. Po dobu pěti minut opět vnímáme energii stromu. Tento kontakt v každém případě posilněte hlubokým dýcháním. Své myšlenky nechte volně plynout nebo meditujte. Vnímaví lidé často již asi po dvou minutách ucítí proud energie ve formě mravenčení nebo brnění. Setrvejte v jeho přítomnosti tak dlouho, dokud máte dobré a příjemné pocity. Na závěr se s poděkováním rozlučte a stromu věnujte kvítek nebo kamínek za jeho podporu. Nedostaví-li se tento pocit napoprvé, nezoufejte, ale procházku k dubu nebo k jiným nám sympatickým stromům si udělejte častěji. Obejměte vybraný strom a poproste ho, aby vám předal něco ze své vitality a dlouhověkosti. Určitě budete vyslyšeni. Vaše energetické dráhy se časem pročistí, obnoví a to se pozitivně projeví i na zdravotním stavu. Pokud se stydíte objímat strom, opřete se o něj zády nebo se k němu posadte. Můžete přidat pár jednoduchých protahovacích cviků. Tento kontakt však v každém případě posilněte hlubokým dýcháním. Nechte přitom své myšlenky volně plynout nebo meditujte. Setrvejte v jeho přítomnosti tak dlouho, dokud máte dobré a příjemné pocity.

Nebuďme vůči přírodě slepí

Staré latinské přísloví říká: „Deus et natura, non faciunt frustra“, což volně přeloženo znamená: „Bůh a příroda ničeho nedělají nadarmo“. Příroda je mocná čarodějka

a my nemáme právo se apriori vysmívat starým pověrám či legendám jen proto, že při naší snížené, materialisticky orientované vnímavosti už neumíme vycítovat jemné předivo vesmírných souvztažností. Nechodme proto přírodou jako slepí, ale všimějme si její krásy. Bude nám to jen ku prospěchu. Z uvedených skutečností vyplývá, jak nenahraditelný význam mají stromy a lesy pro existenci celé lidské populace. O to nepochopitelnější je zejména plenění deštných pralesů, plic matky Země. Ale ani my se k našim domácím stromům nechováme tak, jak by si za svoji službu nám zasloužily. Strom je přitom takový dobrák, že neodmítne blahodárný stín ani tomu, kdo ho přišel porazit. Zničit strom, byť sebevětší, je velmi jednoduché a snadné, trvá to několik minut, ale vypěstovat strom do jeho normální velikosti, to je práce pro generace.

Pomníky dávných časů

Vydáte-li se někdy toulat přírodou, určitě se na svých cestách potkáte s mnoha stromy. Až vás budou zvat k odpočinku pod svou košatou korunu, přijměte bez váhání jejich nabídku a zaposlouchejte se do šumění jejich listů, bzucení hmyzu a včelíček, či zpěvu ptáků. Často jsou místními pamětníky, např. v podobě Božích muk, kapliček, křížků nebo jen odpočinkových laviček. Mnohdy jsou stromy v krajině významným orientačním prvkem, solitérem, který rozděluje cesty, jindy plní funkci rodového stromu u chalupy či gruntu (statku). Historie soužití lidí a stromů je tak stará, že letopočty ztrácejí svou působivost. Stromy tu na Zemi byly dříve než lidé. Dnes jsou mimořádně významné stromy vyhlášovány za stromy památné. Jejich jedinci, skupiny nebo stromořadí, zpravidla neobyčejného vzrůstu a vysokého věku, které rostou v obcích, městech, ale i ve volné krajině, jsou zákonem chráněny. Památné stromy je zakázáno poškozovat, ničit a rušit v přirozeném vývoji. Jejich ošetřování je prováděno se souhlasem orgánu ochrany přírody, který památný strom vyhlásil. Památné stromy by

„Od té doby, co jsme zdědili kousek lesa, chodí manžel namísto mně objímat stromy...!“

Lesnatost v ČR, tedy podíl lesních pozemků na celkové rozloze země, dosahuje 34%.
Foto: Veronika Kolesárová

SÍLA PŘÍRODY

měly zůstat jednak pomníky dávných časů, jedinečnou přírodní zajímavostí i příspěvkem k typicky krajinnému rázu obcí, měst i volné krajiny.

Jaké stromy a proč je objímat

Některé prameny uvádějí, že největší množství léčebného magnetismu má bříza, dub, lípa, smrk a borovice, méně magnetismu mají ovocné stromy a akáty. Lidé se slabým krevním oběhem, kterým je stále zima, jsou často unavení a bez nálady, by měli vyhledat energetické vyzařování jehličnatých stromů.

Dub

To je představa majestátu, vznešenosti, nezlomnosti a síly. Svou mohutnou energii vlévá přímo do lidského myšlení. Je zdrojem vitality a energie.

Lípa

Strom Slovanů je symbolem smíření a lásky. Její voňavý květ je účinný proti rýmě a nachlazení. Pokud si sednete pod lípu v době jejího kvetení, v duši se vám rozprostře klid, láska a optimismus. Mírně stimuluje srdeční činnost i schopnost milovat. Podporuje pohyblivost a pružnost těla, omlazuje.

Bříza

Ozdoba krajiny, která je mladým jarním stromem, symbolem svěžesti a krásy. Její bílá kůra a rozevláté tenké větvičky připomínají nevěstu se závojem. Je vhodným stromem pro melancholiky, z kterých činí osoby veselé, které si nelámou hlavu nad svými problémy a starostmi. Naopak se s chutí a dobrou myslí pouštějí do jejich řešení.

Jírovec maďal

Tomuto stromu můžete svěřit své trápení. Je to strom dobrák, pomůže nám k nabytí klidu a pohody, k duševní vyrovnanosti. Má duši na jaře povznesenou nad všechny smutky. Pravidelný kontakt s kaštanem údajně posílí naši vnitřní schopnost ovlivňovat ostatní. Postavte se k němu i tehdy, když se potřebujete zbavit napětí, zánětu, nebo si pročistit tělo. To platí i pro topol. Plody jírovce, tedy kaštanu nošený v kapsách nás ochrání před revmatismem.

Černý bez

Společně s lípou nás omladí na těle i duši. Černý bez má blahodárný účinek na vyléčení mnoha onemocnění. Léčí játra i slezinu, upravuje látkovou výměnu. Protože je silně močopudný, dostává nám z těla škodlivé látky.

Javor

Zmírňuje horečnaté stavy.

Třešeň

Chrání před temnými vlivy, posiluje sexuální činnost, zvláště v období květu, má kladný vliv na potenci, omlazuje obličej i tělo.

Jabloň

Má sílu nesmrtelnosti.

Hruška

Očišťuje organismus, zmírňuje dnu a revmatismus.

Olše

Posiluje duševní moc člověka, je to strom mystiků a mágů.

Vrba

Pomáhá při problémech zažívacího traktu, zejména pak tlustého střeva.

Jasan

Jasní čelo, působí proti chmurám a depresím, vždyť to má tento krásný strom napsáno ve svém jméně. Má magickou moc, aktivuje sílu vůle a podvědomí.

Buk

Působí proti bolestem hlavy, migréně, podporuje soustředění, je vhodný pro duševně pracující lidi. Ne nadarmo se říká, zdravý jako buk.

Borovice

Sosna přináší osvěžení. Opírat o ni by se měli hlavně ti, kdo trpí dýchacími problémy všeho druhu; tedy i kuřáci, jaksi preventivně.

Tis

Doporučuje se osobám trpícím revmatismem či dnou. Je velmi jedovatý, po léčebné proceduře si nezapomeňte dobře umýt ruce. Může odpomoci i od jaterních potíží a zvyšuje celou odolnost.

Smrk

Je stromem dobrého srdce a pevných nervů. Očišťuje člověka od postranních myšlenek. Tělu prý odpomůže od revma i „housera“. Budete-li se navíc opírat o ztepilý smrk, budete mít pocit, že jste silní a pevní jako on, smrk.

Jedle

Zvedá sebevědomí.

TIP NA VÝLET

Chcete-li být zdraví jako ten buk, navštivte zámek a přílehlou zámeckou zahradu v městě Lipníku nad Bečvou. Jižně od areálu zámku se rozkládá anglický park, jehož současná podoba pochází z 80. let 19. století. V bezprostřední blízkosti střešní zahrady se nachází výjimečný exemplář buku lesního (*Fagus sylvatica*). Rozvětvený buk, zvaný Opičák, má několik samostatných kořenů a patří k výrazným dominantám zámeckého parku. Jde o vzrostlou převislou formu buku lesního. Jeho převislé větve zakořenily a teď vypadá jako více stromů. A proč Opičák? Zřejmě podle toho, že má větve až na zem. Je nositelem titulu Strom roku 2015. Tato přírodní rarita stojí za zhlédnutí. Neváhejte a zámecký park v Lipníku nad Bečvou určitě navštivte. Nebudete litovat.

Autorem textů je Jiří Trefný (vpravo), autorem fotografií a loga je Vít Stanovský (vlevo)

SEZNAMKA PRO SENIORY

Hledám spolehlivého a upřímného vdovce do 70 let, nekuřáka, abstinenta, motoristu, který má vyřešenou minulost, nechce být sám a měl by zájem prožít s 69letou vdovou hezký zbytek života. Pro oba dva by to mohl být zázrak. Ať takový muž zavolá na telefonní číslo 731 967 880.

Seniorka 65 hledá muže pro život na venkově. Okolí Přerov, Zlín, Kroměříž do 68 let. Jen vážně. Tel. 737851033

Potkám ještě v 66 letech někoho, s kým bych mohl strávit podzim (zimou) svého i tvého života? Jsem normální chlap, bývalý voják z povolání. 185/86. Tel: 735 277 623 a 603 399 071.

Vdova 69/158/56 se ráda seznámí s upřímným mužem se zájmy o přírodu, turistiku a cestování. Prostějov, Koničice a okolí, není podmínkou. Osobní setkání napoví. Tel. 799 508 723.

Důchodce SŠ, abstinent, nekuřák, vyšší postavy, kterému ještě není 70 let, hledá přítelkyni z OL nebo PV k trvalému vztahu. Nevybouřené a zlatokopky nepište, mám zájem o poklidnější život. Turistky a milovnice lesa vítány! Odpovědi na e-mail hribyabedly@seznam.cz.

Vdova 68/160/78 ráda pozná muže stejného stavu i věku na občasně přátelské setkávání. Mám ráda upřímnost, přírodu, výlety. Bydlím 13 km západně od Olomouce. Prosím SMS na 737 551 701.

Hledám vitálního parťáka s úsměvem kolem 70/180, který má rád kromě lidí i zvířata a přírodu. Bydlím v RD se zahradou na vesnici u Kroměříže, takže kutil i včelař bude vítán. Mám spoustu zájmů – keramika, ezoterika, zvířata, houby, stromy, květiny. Pokud ti také chybí láska a pohlázení, ozvi se na 776 554 646, nebo na mail: moje.cesticka@seznam.cz.

Senior SŠ – 68/182/95 – abstinent, nekuřák hledá přítelkyni ke společnému klidnému životu ve dvou. Rád chodím do přírody, houbařím, v létě pak na koupaliště a rovněž pobývám na chalupě na venkově. Bydlím ve městě v RD. Přítelkyně nejlépe z OL nebo PV. Kontakt SMS 728 789 510.

Využijte služeb naší seznamky a podejte si BEZPLATNĚ inzerát.

Inzerát zašlete poštou na adresu: Moravský senior, z.s., Táboritů 237/1, Bělidla, 779 00 Olomouc

nebo e-mailem: redakce@moravskysenior.cz (do předmětu uvést „Seznamka“)

Placená inzercie

HLEDÁME 20 000 DOBROVOLNÍKŮ PRO OLOMOUCKÝ KRAJ

a vesnic v našem kraji, pravděpodobně nepoznají nikdy.

Pražáci nás prostě neznají, radosti ani strasti našeho života si neumí představit. Stejně jako poslanci, což jsou vlastně taky Pražáci, ať už pocházejí odkudkoliv. Nemějme jim to za zlé, prostě to tak je. Ale neříkejme, že s tím nemůžeme nic udělat. Nestěžujme si, že za nás zase „v Praze“ rozhodli něco, čemu se musíme přizpůsobit.

Máme přece šanci to ovlivnit. Nestěžujme si na Facebooku a nepodepisujme petice, tam naše hlasy propadnou. Hlasujme ve volbách! Starostové připravili kandidátku složenou ze starostů, starostek a dalších osobností, kteří žijí v Olomouckém kraji – a přitom jsou skutečnými osobnostmi a vy víte, že si zaslouží vaši důvěru. Že budou

Do Prahy je daleko. Když jedeme do hlavního města na výlet, nikdy netušíme, co tam zažijeme. Pražáci to mají ještě těžší – přes Olomouc většinou jen projíždějí vlakem, do Jeseníku přijedou jednou za život za čerstvým vzduchem a „Horní Dolní“, tedy většinu malých měst

prosazovat to nejlepší pro naše školky i školy, které navštěvují i jejich děti, pro silnice a chodníky, po kterých sami jezdí a chodí i pro domovy seniorů, kam se možná jednou taky dostanou... Starostové podporují kulturní a spolkový život, pomáhají hasičům, myslivcům, sportovcům, svazům žen... Každému, kdo pomoc potřebuje. Starostové totiž musí pracovat pro obec tak, aby se za ně nemusela jejich rodina doma stydět a stejně tak budou pracovat jako poslanci, aby se za ně nemusela stydět jejich obec.

Abychom do Prahy dostali jednoho vyslance, tedy poslance, stačí 20 000 lidí, kteří vhodí při volbách do urny ten správný lístek. Proto hledáme 20 000 dobrovolníků. Není to tak moc, třeba když si spočítáme, kolik našich známých – patriotů našeho regionu – k volbám vůbec nechodí. To bychom mohli dát dohromady i 30 000 lidí a tedy s velkou pravděpodobností i dvě poslancecká křesla. A to už za to stojí, protože dva zvládnou víc než jeden! Stanete se našim dobrovolníkem?

Starostové nejsou anonymní lidé bez minulosti. Volte ty, které doma již prověřili.

**Radim Sršeň
starosta Dolních Studének a lídr kandidátky
Starostové a nezávislí v Olomouckém kraji**

POSLEDNÍ DOBOU ROZVÍŘIL SPORTOVNÍ DUCH SENIORSKÝ SVĚT I V LITOVLI

Na prvních seniorských hrách v Olomouci získalo naše družstvo za 2. místo stříbrný pohár. Další hry přinesly v silnější konkurenci pěkné osmé místo.

7. září proběhlo sportovní klání v humornějším provedení na hřišti ZŠ Jungmanova v Litovli. Vedení školy za poskytnutí zázemí Seniorský klub děkuje.

Soutěžilo se v pěti disciplínách. Hod granátem, hod do koše, kroužky na trnu, miniflorbal a slalom na koloběžce měli velký úspěch.

Počasí přálo, padesát sedm účastníků povzbuzovalo dvacet tři soutěžících. Atmosféra byla výborná a ceny zasloužené. Z celkového počtu soutěžících bylo oceněno šest nejlepších, mezi které patřil i nejstarší sportovec Karel Mikulica. Samosprávě patří pochvala za výbornou organizaci a provedení akce. Všichni se už těšíme na příští pokračování.

Všem seniorům doporučujeme pečovat o zdraví s humorem a v dobrém kolektivu.

Kronikářka Seniorského klubu Litovel M. Faltusová

SPORTOVNÍ DEN VE SMETANOVÝCH SADECH

Seniři si 14. září užili ve Smetanových Sadech Sportovní den. Fotoreportáž z této akce do redakce zaslal Josef Beran.

Vyluštěte tajenku a soutěžte o věcné ceny. Znění tajenek pošlete do 16. 10. 2017 na adresu Moravský senior, z. s., Tábortitě 237/1, Olomouc, 779 00, nebo e-mailem na adresu office@moravskysenior.cz. Nezapomeňte uvést celou svoji adresu a telefonní číslo, abychom vás o výhře mohli informovat.

AUTOR: -KAWI-	STAROŘEK	1. ČÁST TAJENKY	OBYVATELKA NORSKA	CVIČEBNÍ PRVEK	DOUŠEK	ISLANDSKÝ 'LED'	2. ČÁST TAJENKY		FYZICKY NÁROČNÁ TURISTIKA	NÁZEV TUKU	ZKRATKA PERIDURÁLNÍ ANESTEZIE	SPZ KOLÍNA	MUŽSKÉ JMÉNO	4. ČÁST TAJENKY	HLAVNÍ MĚSTO ALBÁNIE
MÍSTNOST PRO JEDNOHO									TRPKÝ STAV						
SOUMĚRNOST PODLE JEDNE HLAVNÍ OSY									PŘÍJEMNÉ VĚCI ŽÁDNÁ VĚC						
NORICKÝ KÚN						INJEKČNÍ STRÍKAČKA RUM. MÓDNÍ SALÓN						ČESKÁ J ONJEMU NÁZEV PLANETKY			
	MAĎARSKÉ SIDLO ANGLICKY 'STARÝ'				ŽENSKÉ JMÉNO PRIMÁTI						VŠE KAZÍCI ŽENA (NÁŘ.) VZLETNÝ PROJEV				
DOMÁCKY ODETA				OPUCHNOUT UNAVOVAT						SÍDLO NA SLOVENSKU INICIÁLY ANDRLOVÉ					
ŘÍMSKÝCH 45			PISEMNA KOPIE LIDOVÁ HUDBA					VZOREC ALUMINIDU NIKLU					ZNAČKA MILIAMPERU ZNĚLKY		
PRACOV-NICE								ZAKLA-DATEL FIRMY MICROSOFT						6. ČÁST TAJENKY	VELKÉ OČI (ŘÍDCE)
	POHLED ÚDOLÍ (BÁSNICKY)												PATŘÍCI OTOVI		
OTEC TÁTY													PŘÍSTŘEŠEK NA SUCHOU TRÁVU		
SLOVENSKY 'OČET'												OBLAK	CIZÍ ŽEN. JMÉNO NÁZEV PLANETKY		
ŘÍMSKÝCH 54													MUŽSKÉ JMÉNO		
	PROVĚST OPIS	PŘEDLOŽKA 3. ČÁST TAJENKY											ANGL. 'KRÁ-LOVSKÝ' JEDNOTKA INFORMACE		
ZNAČKA KOUPELOVÉ SOLI					PŘEDLOŽKA	SLOVENSKY 'JAKÁ'	5. ČÁST TAJENKY	ANGLICKY 'STÁLE'	HLUBOKÝ MUŽ. HLAS DRAVÍDYSKÝ BŮH				DĚTSKÝ POZDRAV VÝPRAVNÉ BÁSNICTVÍ		
LUDOLFOVO ČÍSLO			ČLEN AKADEMIE DRUŽICE										NÁZEV HLÁSKY Ř VZ. OXIDU CÍNATEHO		PENĚŽNÍ TISEŇ
HADÍ CITOSLOVCE				UKOUT ÚDOLÍ									SKLON BIBLICKÁ HORA		
VRSTVA PRVOHOR					KAINOVA OBĚT SLUŠIVÝ								ŽENSKÉ JMÉNO NÁROK		
KÚN (NÁREČNÉ)						CITOSLOVCE RACHÓTU KRUHY			PRVOKLÍČEK OBS. DRA-HÉHO KOVU V MINCI						
	OBROVSKÉ PLANÁ NÚBIJSKÁ BAVLNA							DRUH PAPOUŠKA KÓD LETIŠTĚ KOŠICE					SPOJKA NÁZEV PLANETKY		
REŽNÉ BAVLNĚNÉ PLÁTNO								ŽENSKÉ JMÉNO OBYVATEL IRSKA					MAĎARSKY 'A' ŘÍMSKÝCH 99		
PÍSMENO FENICKÉ ABECEDY					DRTITI V LISU										POMŮCKY: AJIN, AKAD, ENA, ENEMA, EOS, ĚS, ETIC, KÁR, MAL, MELETE, PERIN, PDA, PROKEL
ŘEŠETA					PRAOATEC (KNIŽNĚ)										

Znění tajenky z minulého čísla: Na podzim čápi odlétají a děti se přesto rodí dál. Výhru obdrželi: Milada Polášková z Olomouce, Hana Hlavicová z Prostějova a Zdena Sekerová z Přerova. Gratulujeme.

Hruška

maloobchodní síť

- největší tuzemský řetězec s potravinami
  - téměř 800 prodejen po celé ČR
  - slevy a akční zboží každý týden
- pravidelné spotřebitelské soutěže o hodnotné ceny
  - zboží s vlastní obchodní značkou

MO síť Hruška, jsme tu pro Vás.